

*Keresztény Civil Szervezetek 12. Országos Fóruma
Menekültáradat – felelősségvállalás és segítségnyújtás*

Keresztény Civil Szervezetek
12. Országos Fóruma

Menekültáradat

– felelősségvállalás és segítségnyújtás

A 2015. november 19-én megrendezett konferencia
előadásainak szerkesztett változata

Kiadja: Magyar Kereszténydemokrata Szövetség, Budapest

Felelős kiadó: Harrach Péter

Minden jog fenntartva.

Készült a Brankovics Alapítvány támogatásával.

ISBN 978-615-80127-3-7

A borító a Jezsuita Menkülszolgálat logójának felhasználásával készült.

Nyomdai kivitelezés: Vareg Produkció (www.vareg.hu)

Tartalom

<i>Bevezető</i>	
Strommer Pál	7
<i>Köszöntő</i>	
Harrach Péter	9
<i>Előadások 1.</i>	
Speidl Bianka: <i>A szekularizmus mint az integráció akadály</i>	13
Maróth Miklós: <i>A muzulmán és a keresztény kultúra együttélése</i>	25
Simicskó István: <i>A legújabb kori népvándorlás biztonságra gyakorolt hatásai, illetve a biztonság fenntartásának lehetséges katonai feladatai nemzeti és nemzetközi szinten</i>	39
<i>Előadások 2. – Civil szervezetek a migránsok megsegítésében</i>	
Gáncs Kristóf: <i>Ökumenikus Segélyszervezet</i>	45
Zagyva Richárd: <i>Katolikus Karitás</i>	53
Solymoskövi Luca: <i>Jezsuita Menekültszolgálat</i>	59
Kanizsai-Nagy Dóra: <i>Magyar Református Egyház Menekültmisszió</i>	65
<i>Hozzászólások</i>	72
<i>Zárszó</i>	
Strommer Pál	95

Bevezető

Strommer Pál
a fórum levezető elnöke

Tisztelt Professzor úr, Tisztelendő urak, Hölgyeim és Uraim. Strommer Pál vagyok, a Magyar Piarista Diákszövetség alelnöke. A szervezők nevében köszöntöm Önöket. Köszönjük, hogy elfogadták meghívásunkat és megtisztelik részvételükkel a Keresztény Civil Szervezetek 12. Országos Fórumát.

Kérem, ma is figyelemmel hallgassák előadóinkat és keressék meg a társszervezetek talán már ismerősként üdvözölhető képviselőit, cseréljenek véleményt, vitatkozzanak az elhangzottakról. Mivel ma is gazdag program áll előttünk, előadóinktól tisztelettel kérem, hogy tartsák a rendelkezésükre álló időkeretet.

Most pedig házigazdánk, Harrach Péter kényszerű távollétében megkérem Marillai Andreát, hogy Harrach Péter úr üdvözlő szavait tolmácsolja nekünk.

Köszöntő

Harrach Péter

elnök, Magyar Kereszténydemokrata Szövetség

A migránskérdéssel kapcsolatban igyekszem hiteles keresztény és felelős politikai véleményt megfogalmazni. Ez számomra a kettős felelősség elvét jelenti, vagyis segítség a tényleges üldözötteknek és önvédelem Európának, benne hazánknak. Az üldözött – jelentős részben keresztény – embereknek biztonságot kell adni a saját hazájukban. Az elüldözötteknek pedig a saját kultúrkörükben lévő szomszéd országokban átmeneti otthont nyújtani. Ez a nyugati világ felelőssége is.

Másrészt Európát meg kell védeni egy távoli kultúra integrálódni képtelen tömegeitől, hogy ne alakuljon ki a veszélyeket rejtő párhuzamos társadalom.

Látnunk kell a migránsáradat közvetlen politikai és társadalmi okai mellett egy ritkábban emlegetett, de mélyen fekvő okot is.

Ez pedig az identitását, hitét és ezzel önvédelmi ösztönét veszített nyugat-európai társadalmak gondolkodása.

Csak azok az országok képesek a problémára hiteles és hatékony választ adni, amelyek ismerik és vallják a hagyományos európai értékeket.

Keressük ma együtt ezt a választ!

Strommer Pál, a fórum levezető elnöke

Köszönöm szépen. Kezdjük is el a mai munkánkat. Migráció, menekültek, bevándorlók, iszlám, muzulmánok, terror és terrorfenyegetettség, nehéz munka áll ma előttünk. Nehéz, mert egy rendkívülien súlyos és összetett problémával szembesülünk. Olyannal, ami talán váratlanul is érhetette Európát. Legalábbis sokan felelős döntéshozók hivatkoznak ma arra, hogy a menekültek és a bevándorlók számát nem lehetett előre látni. Ezt nem az én tisztem eldönteni, az azonban bizonyos, hogy ez a folyamatosan érkező embertömeg váratlanul érte Európát. Nehézséget jelent persze az is, hogy most éljük meg, benne élünk ebben a helyzetben. Közvetlenül érint minket, és nem áll rendelkezésünkre az a történelmi távlat, ami majd a mai döntéseink következményeivel tisztítja ki dilemmáinkat. Szeretnénk a felelősség és a szolidaritás viszonyát tisztázni magunkban, közösségeinkben, hazánkban, a kontinensen és a világon. Amikor egy nehéz kérdést kell tisztáznunk, akkor nagyon óvatosan, nagyon pontosan kell eljárunk. Pontosán és világosan kell látnunk a nehézség részleteit és főként az okait,

a mozgató rugóit. Ezért hívtunk ma tudósokat, orientológusokat, hogy segítsenek ebben eligazodni. Amikor pedig eldöntjük, hogy miként kezeljük egy adott problémát, akkor is pontosan, körültekintően kell megfogalmaznunk, hogy kinek mi a státuszából adódó felelőssége, a kompetenciáiból adódó lehetősége, végül is, hogy mi a feladata. Mert van teendője a politikusoknak, van teendője a kormányoknak, van tennivalója az egyháznak, és vannak tennivalóink nekünk, civil szervezeteknek, és nekünk magunknak, keresztény és magyar embereknek is. Ezekről a feladatokról fogunk hallani miniszter úrtól és keresztény segítő szervezetek képviselőitől. Sokak számára megdöbbentő, hogy az egykori első generációs bevándorlók unokái fegyvert fognak az ország ellen, amely egykor kenyeret és menedéket adott

Első előadónk angol-arab-történelem szakos tanár, aki orientológiában szerzett tudományos fokozatot. Újságíró, egyetemi előadó, a Migrációkutató Intézet munkatársa. Mindemellett a Magyar Ökumenikus Segélyszervezetben dolgozik. Kérem Speidl Biankát, hogy tartsa meg előadását a „Szekularizmus mint az integráció akadályá” címmel.

A szekularizmus mint az integráció akadályja

Speidl Bianka

PhD, Migrációkutató Intézet

Tisztelt Elnök úr! Miniszter úr! Kedves Meghívottak és Érdeklődők! Hölgyeim és Uraim!

Mindenek előtt szeretném megköszönni, hogy személyemben a Migrációkutató Intézet is képviseltetheti magát a mai rendezvény előadói között.

A november 13-i párizsi terrorcselekmény szomorú aktualitást ad annak, hogy az integráció problematikájáról, lehetőségéről beszéljünk. A merényletsorozat háttérét firtató újságírók első kérdése rendszerint így hangzott: Miért éppen Franciaország? Miért éppen Párizs?

Erre többféle választ adhatunk. Politikai szempontból fontos a francia részvétel az úgynevezett „Iszlám Állam” elleni légitámadás-

sokban, demográfiai szempontból pedig a muszlim lakosság kiemelkedően magas aránya Franciaországban (minimum 10-15%). Ehhez még hozzátenném a kultúra aspektusát, azt az integrációs modellt, amely az állampolgári egyenlőségen alapul, ám mégis talán a legidegenebb a muszlim értékrendtől, életfelfogástól. Ez pedig a minden ízében és kötelezően szekuláris berendezkedés, amelyet az európai vezetők közül oly sokan minden, a különbözőségekből támadó feszültség orvoslására alkalmas gyógyírnak tartanak.

A szekularizmus és az integráció kérdéskörének vizsgálatához hadd idézzek egy prominens muszlim vallási vezetőt, a libanoni síita milíciából politikai párttá alakult Hezbollah szellemi atyját, a néhai Muhammad Husayn Fadlallahot. Az ájatullah rangot viselő vallásjogász közismert megállapítása szerint az iszlámnak nem a kereszténység vagy a júdaizmus a fő ellensége, hanem az ateizmus. Előadásomban e gondolat háttérét fogom körüljárni, ám előtte engedjék meg, hogy migrációkutatóként az európai muszlim közösségekkel kapcsolatos néhány aktuális tényt ismertessek. Elsőként a bevándorlás-politika és az integrációs modellek kudarcáról fogok beszélni, ezt követően pedig a radikalizálódás folyamatáról és háttéréről. Előadásom harmadik, záró részében pedig – kutatásaimra és tapasztalataimra alapozva – néhány gondolatot szeretnék Önökkel megosztani az iszlám antropológiájáról és életfelfogásáról.

A nyugat- európai bevándorlás politika kudarca

A II. világháború után Európába érkező vendégmunkások tartózkodása az úgynevezett munkaerő-rotációs megállapodások értelmében meghatározott időtartamra szólt. Ezzel az elképzeléssel összhangban a társadalmi mobilitás, a marginalizált helyzetből való kitörés és a kulturális integráció kérdése föl sem vetődött. A bevándorlók párhuzamos társadalma nem aggasztotta a törvényhozókat, a szegregációban az esetleges problémák egyszerű rendezésének lehetőségét látták, nem pedig az elidegenedést állandósító

veszélyforrást. Ugyanakkor a demokrácia liberális értelmezésére és a jóléti államok erőforrásaira alapozva jelentős szociális támogatásban részesítették a vendégmunkásokat, akik természetesen gyakorolhatták vallásukat, építhettek mecsetet, s hamarosan családtagjaik is követhették őket. Így az eredeti elképzeléssel ellentétes folyamat indult meg, hiszen a feltételek egyre kedvezőbbé váltak a hosszú távú letelepedés számára.

Az 1970-es évek elején az olajár emelkedésével és az európai munkaerőigény csökkenésével az európai kormányok szorgalmazták az idegen munkaerő hazatérését. Azonban az évtized közepére már nyilvánvalóvá vált, hogy a kilátástalan körülmények közül érkező tömegek hosszú távon kívánnak Európában letelepedni. A politikai életre egyre nagyobb nyomást gyakorló iparosok és nagyvállalkozók a bevándorlásban lehetőséget láttak arra, hogy a legnehezebb munkákat alacsony bérezéssel végeztessék el, és – két legyet ütve egy csapásra – a szakmai érdekképviseleteket is gyengítsék. A bevándorlással kapcsolatos hosszú távú koncepciót nélkülöző kormányzati lépések nem csak a koherenciát nélkülözték, de gyakran önellentmondóak is voltak – titokban azt remélve, hogy a probléma végül magától megoldódik.

A szociális ellátórendszer a munkaerőpiac jelentős beszűkülése után is eltartotta a munkanélkülivé váló, vagy alkalmi munkából élő bevándorlókat, akiknek peremre szorulása a társadalmi mobilitás lehetősége híján állandósult. A folyamat egyik melléktermékeként a vallási identitás egyre meghatározóbbá vált, s az elszigeteltség számos olyan szokás továbbéléséhez és az ezekhez kapcsolódó igények egyre erőteljesebb megfogalmazásához vezetett, amely a szekuláris berendezkedésű országok jogrendjével nehezen vagy egyáltalán nem volt összeegyeztethető. A befogadók részéről pedig éppen a demokrácia liberális értelmezése nehezítette meg, hogy a többség alapelveivel ellentétes kisebbségi gyakorlat ellen kifogást emeljenek, vagy ezeket betiltsák.

A társadalmi egyenlőtlenségek állandósulásával, valamint a bevándorlók lélekszámának folyamatos emelkedésével napjainkban

is tovább éleződnek az ellentétek. A befogadó államok gyakorlatában a strukturális változtatások és a bevándorlás-politika reformja helyett alapvetően két megoldási irány bontakozott ki. A kettős felosztás értelmében a francia gyakorlatot az állampolgári egyenlőség és homogenitás eszméje vezérli, míg Nagy-Britannia és Nyugat-Európa legtöbb érintett országa az etnikai, vallási, kulturális identitás megőrzésében látta a megoldást. A francia szekuláris köztársasági eszme az asszimilációt és a vallási tényező közsférából történő kiszorítását tette általános érvényűvé, míg a „multikulturalizmus”, ezzel szemben az életmóddal kapcsolatos kérdésekben és a családjog számos vonatkozásában autonómiát ad a közösségeknek.

A francia modell célja az emancipáció és az egyenlőség biztosítása volt. A „felzárkóztató” integrációs erőfeszítések arra irányultak, hogy a bevándorlók elfogadják a francia politikai kultúra értékeit és így a társadalom részévé, franciákká váljanak. Ugyanakkor a hétköznapi gyakorlatban és a politikai közbeszédben a diszkriminációnak számos jelével találkozhatunk. Az életmódra vonatkozó autonómia megszüntetése – például a fejkendő viselésének megtiltása az állami intézményekben dolgozó nők és a diáklányok esetében – a társadalom perifériáján élő bevándorlók számára csak olaj volt a tűzre. De hasonló a helyzet Belgiumban is, ahol 2015-ben hatóságilag betiltották az egyik legnagyobb muszlim vallási ünnep szimbolikus elemét, a báránnyágást. Ez az intézkedés hatalmas tiltakozást váltott ki, jóllehet a báránnyágózat aktusa az iszlám jog szerint nem is kötelező csak ajánlott.

Hollandiában az 1970-es évek végéig, a vendégmunkás program lezárásáig nem volt napirenden a multikulturalizmus kérdése. Az 1980-as évek elejére kidolgozott program a társadalmi, gazdasági emancipáció gyakorlati szempontrendszerén és nem a kulturális sokszínűség normatíváján alapult. Az iszlámmal kapcsolatos problémafelvetések nyomán az ezredfordulóra az asszimilációt célzó törekvések kerültek túlsúlyba, mert úgy vélték, hogy az addig biztosított kulturális autonómia a szociális támogatásokkal páro-

sulva, az elszigetelődést és a passzivitást – például munkavállalás helyett segélyek igénybevételét – erősítette.

A brit álláspontot a pragmatizmus jellemezte. A nemzetközöség országaiból érkezők angol állampolgárok voltak, s a politika célja a diszkrimináció minimalizálása és az egyes közösségek közötti jó viszony kialakítása volt. Ám az etnikai kategorizálás helyét az ezredfordulóra felváltotta a vallási besorolás, s a 2001-es népszámlálás először tartalmazott felekezeti hovatartozásra vonatkozó kérdést. Nagy Britanniában napjainkban is a vallásközi párbeszédet tartják az integráció legfontosabb eszközének, miközben a szociális juttatások igénybevételét – részben a visszaélések miatt – radikálisan megszigorították.

Németországot bár „etnonacionalista” országgént jellemzik, azaz a német nemzethez tartozás elsődlegesen származás kérdése, belső törésvonalak is szabdalják, úgy, mint a kelet-nyugati ellentét vagy a külhoni, betelepült németek megítélése. Jóllehet 2009-ben a törökök 80 százaléka elismerte, hogy az etnikai hovatartozás nem jelent akadályt a boldogulásban, de csak 21 százalékuk érezte Németországot otthonának. Ez a tény pedig a feszültség kulturális aspektusára mutat rá, amely a német politikusok által kítűzött civil társadalom eszménye, és az iszlám által egyre erőteljesebben befolyásolt török társadalmi és kulturális gyakorlat között húzódik.

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy a Franciaországban előírt szekularizmus az iszlám alaptételével, a vallás szabad terjesztésének és életformaszerű megélésének követelményével áll szemben, a brit és a Benelux multikulturalizmus pedig a közösségek szegregációjának szentesítéséhez vezetett. A civil társadalom eszméje, a demokratikus pluralizmus jogrendje pedig gyakorlatilag semmilyen kötelező erővel nem bír az ember Egyetlen Istennek való teljes alávettségét hirdető iszlám vallás követői számára. A szociális és kulturális feszültséghez így adódhatott egy újabb réteg a 20. század utolsó éveitől kezdve: a radikális, dzsihádistá iszlámizmus európai megjelenése és – kijelenthetjük – térhódítása Európa muszlim közösségeiben.

A radikalizáció folyamata

Az indiai származású brit politikafilozófus Bikhu Parekh „Az európai liberalizmus és a muszlim kérdés” című tanulmányában pontosan ábrázolja a kítaszíttottság és az elzárkózás ördögi körét, amely az európai muszlim fiatalok többségének tapasztalat- és érzésvilágát jellemzi. A második és elsősorban a harmadik generáció visszautasítja azt az alárendelt szerepet, amit európai befogadók nekik szántak. Parekh szerint a relatív munkanélküliség minden nyugati országban hasonló méreteket ölt, nagyon kevés muszlim vallású bevándorlót látunk felelős pozíciókban, vagy olyan testületekben, amelyek a befogadó országot a nemzetközi porondon képviselik, s ami bizonyítaná, hogy egyenrangú állampolgárai új hazájuknak. Végzettségük, életszínvonaluk sokkal alacsonyabb, mint az őshonos lakosság átlagáé, miközben a büntetés-végrehajtási intézményekben relatív többséget képviselnek.

Továbbá, minden közösség rendelkezik olyan csoporttal, amely az integrációra már kísérletet sem tesz, és identitását kizárólag vallási alapon határozza meg. Ők úgy tartják önmagukról, hogy muszlimok, akik történetesen Európában élnek, de nem európai muszlimok, még kevésbé europánizált muszlimok, akik azonosulni tudnának a kontinensen uralkodó értékrenddel és kultúrával. Helyismeretük és idegen voltuk együttes megléte hatalmas kihívást jelent az adott ország társadalmi biztonságára és nemzeti összetartozás tudatára. Elszigeteltségük lehetővé teszi, hogy belső folyamataik láthatatlanok maradjanak a többség számára. A radikálisok számára az iszlám ellenségei elleni harc színtere éppúgy lehet Hollandia, Nagy-Britannia, Spanyolország vagy Franciaország, mint Irak, Afganisztán vagy Szíria.

Ezen muszlim fiatalok hitvilága radikálisan különbözik a nagy- szüleik és szüleik vallásosságától. Az idősebb generációk esetében az iszlám helyi elemekkel, babonákkal, szentek tiszteletével keveredett, és a nem arab etnikum esetében az arab nyelvtudás is hiányzott. Az ő esetükben a vallás az életmódban, szokásokban

öltött testet, távolságtartással, de nem ellenségesen viszonyultak a befogadó kultúrához.

A szociális marginalizáció állandósulása miatt a fiatalabb nemzedékek számára az iszlám az egyetlen identitás, megtanulnak arabul, hitük a szent szövegek szélsőséges, szó szerinti értelmezésén alapul, amelyet nem szelidít meg az évszázados élettapasztalatban gyökerező, a toleranciának teret adó szokásrend, a befogadó közeget pedig ellenségnek tartják. Ez, a helyi elemektől megszabadított vegytiszta, mindenhol bevethető, az erőszakot szentesítő ideológia a globális dzsihad. A mérsékelt iszlámban a belső tökéletesedés – az un. nagy dzsihad a fegyveres harc előfeltétele. E radikális fiatalok számára azonban nem más, mint készség erőszakos cselekedetek végrehajtására. A Próféta Medinába költözését a hódítások kezdetének tekintik, mert ezt követően kezdett sereget toborozni, majd támadta meg a bálványimádó Mekkát. Ennek értelmében szerintük a későbbi nemzedékek migrációja sem más, mint a hódítás eszköze, kiindulási pont a hitetlennek bélyegzett kultúrák (a közel-keleti diktatúrák csakúgy, mint a szekuláris Nyugat) elpusztításához.

Az elidegenedés és elzárkózás folyamata már az 1990-es évek végén világosan érzékelhető volt a befogadó országokban, miként a kormányzatok alkalmatlansága is arra, hogy az ebből fakadó biztonsági kihívásokat hatékonyan kezeljék. A bevándorlás már évtizedek óta ellenőrizetlen, melynek elsődleges oka a legális utak hiánya és ebből fakadóan a menedék státusszal való visszaélések. A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy a korábbi, ideológiai alapú, elsősorban szélsőbalos terrorcsoportokkal ellentétben ezeknek a szervezeteknek van, sőt, folyamatosan növekszik a társadalmi bázisa.

A mérsékelt iszlámnak a világrendről és emberről alkotott elképzelését úgy érthetjük meg, ha előbb definiáljuk, hogy mi az iszlám. Az iszlám nem csak vallás, hanem egy társadalmi, gazdasági, politikai rendszer. Míg a kereszténység nagy hang-

súlyt fektet a dogmatikára, arra, hogy miben hiszünk – s ez tette központivá a teológia tudományát –, addig az iszlámban ez a hangsúly a „hogyan”-on van, tehát a hit elválaszthatatlan az életformától, ami pedig a vallásjogot helyezi fókuszba. A vallásjog forrásai a Korán, valamint a Próféta és követői első néhány nemzedékének gyakorlatát megörökítő „szent hagyomány”. A hétköznapi élet személyes és közösségi vonatkozású kérdéseire, problémáira, immár 1400 éve a szent szövegekből levont analogikus (a helyzetek hasonlóságán alapuló) következtetéssel keresnek választ, megoldást. Az egyes kérdésekben kialakult közösségi konszenzus ugyancsak törvényerővel bír. A döntéseket vallásjogi vélemények, fatwák formájában teszik közzé.

Az egymásnak ellentmondó koráni szövegrészek és hagyományok esetében a jogalkotásban és véleményformálásban a következő alapelveket kell figyelembe venni: a vallás, az élet, az egészség, a család és a vagyon tisztelete illetve megőrzése. A sorrend nem véletlenszerű: első helyen áll a vallás, csak ezt követi másodikként az élet védelme. Mit jelent ez a hívő számára? Egy hétköznapi példával élve: azt, hogy diabetes vagy veseproblémák esetén is megpróbálja teljesíteni a Ramadán havi böjtöt. Amennyiben ez egészségi állapotának jelentős romlását idézi elő, abba hagyhatja a böjtölést, ám ha kitart, senki nem fogja „ésszerű” érvekkel az ellenkezőjére bízgatni. Ha ez az életébe kerül, akkor tisztelettel, a hit tanújaként emlékeznek meg róla.

Mi teszi a transzcendenst kézzelfogható valósággá?

Az iszlám önmeghatározásának három kulcselemét kell megemlítenünk. Az iszlám az utolsó, teljes, tökéletes kinyilatkoztatás, amely egyszersmind visszatérés Ábrahám ősi és tiszta monoteizmusához. Az iszlám „univerzális” (mindig és mindenütt, tértől és időtől függetlenül érvényes) és végül az iszlám „természetes”, azaz összhangban van az Isten által meghatározott, a világot működtető törvényekkel. A muszlimok úgy tartják, minden ember muszlimnak születik, csak a szülei teszik mássá, az iszlám az

ember természetes állapota (erre külön terminus is van az arab nyelvben: fitra).

Az élet kis és nagy kérdéseiben a hívő számára az iszlám gyakorlati megoldást kínál, ami tehát összhangban van a végső, kinyilatkoztatott igazsággal, a természet rendjével, valamint mindig és mindenütt alkalmazható. Ezen meggyőződés fényében már szinte evidens, hogy a világi törvények csak akkor érvényesek, ha nem mondanak ellent az iszlám jog alapelveinek, a saríának. Miként az is, hogy az emberi élet határhelyzeteiben, traumák, betegségek, erkölcsi dilemmák esetén, amikor az emberi és az isteni normák között feszültség keletkezik, az „észérvekkel” szemben a kinyilatkoztatott igazságok érvényesülnek. Ennek egyik példája, hogy a 12 hetesnél idősebb, beteg magzat abortálása a muszlim világ legtöbb országában tilos, még akkor is, ha nem a szülők hibája, hogy a betegségre későn derült fény, csupán azért mert a Korán szerint a lélek a fogantatástól számított 12. héten száll a teremtménybe. De ugyan ilyen szabálykövető magatartással találkozunk a vérátömlesztés, a szervátültetés kérdésében, de még a tartós fájdalomcsillapítással kapcsolatban is, ahol szempont, hogy a beteg ne tompuljon el annyira, hogy ne tudjon imádkozni.

A muszlimok egy másik, meghatározó attitűdje az Isten akaratára való ráhagyatkozás, ami nem csak a szófordulatok szintjén (insallah) hanem a történések értelmezésében és megküzdési stratégia formájában is jelen van. Egy beteg ember a „hogy vagy” érdeklődő kérdésre az „Alhamdulillah” „Istennek legyen hála” kifejezéssel kezdi válaszát, akkor is ha állapota nagyon rossz. Muszlimok között élve több tucat hasonló megnyilvánulásra figyelhetünk föl.

Mindezek azt mutatják, hogy a muszlimok érvelési struktúrája (akárcsak az arab ábécé betűvetése) a nyugati kategóriákhoz képest fordítottan, annak komplementereként működik. Hiszen valami vagy valaki nem azért muszlim mert jó / igazságos / békés, hanem azért jó / igazságos / békés, mert muszlim. A fogalmak jelentéstartalma az Iszlámban és nyugati szekularizált kultúrában

nem egyezik. Így minősülhet a Ramadán havi böjt egészségesnek, a napi ötszöri ima pedig a mentális egészség feltételének.

A tél közeledtével újságírók rendszeresen felteszik a kérdést, hogy várható –e a migránshullám csökkenése. Az ebben reménykedő politikusok azonban csalódní fognak. A muszlimok fizikai megpróbáltatásokkal szembeni tűrésküszöbe sokkal magasabb, mint a nyugati embereké. E kijelentést nem tartja általánosítónak az, aki már saját szemével látta amint egy nyári böjti hónap idején, 50 fokos hőségben hajnali fél négytől este 8-ig elviselik az éhséget és a szomjúságot. Az iszlámban nem lehet „kicsit” vagy „módjával” vagy saját belátás szerint végezni a vallási kötelezettségeket. Minden ilyen megnyilvánulás az emberi ítéletet helyezi az isteni fölé, s így hitetlenségnek számít. A világban tapasztalható viselkedésmódok jók, vagy rosszak, átmenet nincs. Az iszlám világképe kétpólusú, úgyis mondhatnánk: nem ismerik a sűrke színt még kevésbé annak 50 árnyalatát.

Reflexió a nyugati kultúrára

A már említett probléma kapcsán, egy orvosetikai szaklapban a beteg magzat abortálása mellett érvelő orvos a teológia nyelvén beszél, érveit Korán idézetekkel támasztja alá. Ez két tényre enged következtetni. Az egyik, hogy az etikai mérlegelés alapja a kinyilatkoztatás és semmi esetre sem az értelem. A másik, hogy a Koránt, azaz a transzcenciára hivatkozó érvrendszert ismerő orvos nem biológiai, orvosi érveket sorakoztat fel, hanem azt a koráni verset idézi, amely szerint az Isten nem akarja az ember szenvedését. A meggyőzés tehát nem történhet meg másként, csak és kizárólag azon a síkon, amelyben az eredeti álláspont gyökerezik. Egy muszlim számára mindennek csak a transzcendencia fényében van jelentése és értéke. Amiből Isten kimarad az szükségképpen rossz és semmiképpen sem kell komolyan venni. A nyugati szekuláris gondolatrendszer minden érve és elve súlytalan marad tehát, hiszen a vallásosság és a kötelező, uniformizáló szekularizmus párhuzamos valóságokat képez.

A nyugati országok vezetői több, mint fél évszázada hagyják figyelmen kívül a tényt, hogy a bevándorlók vallásukkal együtt egy kultúrát is magukkal hoznak, egy olyan kultúrát amely saját értékrendjét isteni eredetűnek, univerzálisnak és természetesnek tartja. A szegregáció következményei mára már egyre nyilvánvalóbbak. Miként az is, hogy a szekuláris, azaz istentagadó liberális közegben burjánzik a vallási radikalizmus. Az azonban még föl sem merült, hogy az érkezőkkel saját nyelvükön lehetne kommunikálni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az arabot kötelező nyelvvé kell tenni Európában, vagy, hogy a szekularizmust az iszlám nyelvére le lehet fordítani. Sokkal inkább van arról szó, hogy a kereszténység értékeinek és alapelveinek hangsúlyozása és betartása az egyetlen híd, amely a két kultúrát összeköti, az, ha az Istenre való hivatkozás nem frázisként, hanem megélt valóságként tér vissza magán- és közéletünkbe, mintát és alternatívát kínálva azoknak is, akik a miénktől eltérő istenfogalommal rendelkeznek, ám a transzcendens értékek mindenek fölötti érvényét vallják.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Strommer Pál, a fórum levezető elnöke

Köszönöm szépen. A három vallás, a judaizmus, a kereszténység és az iszlám egy egységes, ám különleges típust képvisel a világ-vallások sorában. Az azonos típusúhoz tartozás és az azonos Isten imádása összeköti, ám a különböző tanítások szembe is fordítják őket egymással. A történelem során éppen ezért hol együttműködésüket, hol az egymással szembeni harcukat figyelhetjük meg. Következő előadónk Maróth Miklós professzor úr, klasszika-filológus, orientalista egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, 2008-tól pedig alelnöke. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának alapító dékánja. Munkásságát számos díjjal, kitüntetéssel honorálták.

A muzulmán és a keresztény kultúra együttélése

Maróth Miklós

professzor, Magyar Tudományos Akadémia

Tisztelt Hallgatóság! Ülésünk levezető elnökének, Harrach Péter elnök úrnak és Speidl Biankának az előadása után azt kell mondanom, hogy ugyanezeket a gondolatokat akartam kiemelni. Tehát akár le is mehetnék a pulpitusról, ha nem lenne két olyan latin mondás, ami ennek az ellenkezőjére ösztönöz. Az egyik az, hogy *si duo faciunt idem, non est idem* (ha ketten csinálják ugyanazt, az nem ugyanaz), a másik pedig a *repetitio est mater studiorum* (az ismétlés a tudás anyja). Ezek értelmében mégis megismétlem az eddig elhangzottakat.

Azzal kezdem a mondanivalómat, hogy a világ vallásai között három olyan vallás van, amely egy típust alkot. Ezek időrendi sorrendben a judaizmus, a kereszténység és az iszlám. Ez a három

vallás ugyanis isteni kinyilatkoztatásból vezetik le a tanításukat, azaz magyarul a tanításai igazságát isteni tekintéllyel igazolják. Elsőként a judaizmus jelent meg, utána jött a kereszténység. A kereszténység azt állította, hogy „nem azért jöttem, hogy eltöröljem a törvényt” (azaz magyarul: mi elfogadjuk mindazt, amit a zsidó vallás tanít), „hanem azért, hogy beteljesítsem azt. (Azaz magyarul: nálunk van a teljes igazság, a judaizmust ettől kezdve zárójelbe lehet tenni.) Viszont ugyanígy járt el a kereszténységgel szemben az iszlám. Az iszlám azt állította, hogy nem csinált semmi mást, mint a zsidóknak és a keresztényeknek adott ábrahámi őskinyilatkoztatást, amelyet a zsidók és a keresztények meghamisítottak, az eredeti tisztaságában visszaállítja. Az iszlám ezek szerint nem új vallás, hanem az őskinyilatkoztatáson nyugvó helyes vallás tiszta hamisításoktól mentes formája. Ezzel elérték azt, hogy önmagukat az isteni igazság végső birtokosaiként tudták bemutatni, és a másik két vallást pedig erkölcsileg diszkriminálták, mivel szerintük olyan emberek a másik két vallás hívei, akik még az Isten szavát sem átallják meghamisítani. Ez az állítás aszimmetrikus viszonyt eredményez a három vallás között.

Ugyanakkor azt is látni kell, hogy miután ezek a vallások végső soron mégis egymásra épültek, nagyon sok hasonlóság van a tanításukban. Az iszlámnak a tanítását úgynevezett hitvallásokban (*aqā'id*) foglalják össze. Nálunk a kereszténységben az apostoli atyák egyetlen hitvallást ismerjük, ezzel szemben az iszlámban számos teológus megírta a saját hitvallását, egyesek többet is. Tehát rengeteg muzulmán hitvallás áll a rendelkezésünkre. A lényeg az, hogy az iszlámnak vannak alapvető tételei: hit az Istenben, az angyalaiban, a prófétáiban, a kinyilatkoztatásában, az isteni igazságosságosságban (azaz magyarul a bűnök megbüntetésében és a jótettek megjutalmazásában), valamint az utolsó ítéletben (azaz magyarul a feltámadásban). Azt állítják a muzulmánok, hogy mindez olyan tanítás, amelyet mind a keresztények, mind a zsidók elfogadnak, és ez bizonyítéka annak, hogy ők nem új vallással álltak elő, hanem a régit állították helyre eredeti tisztaságában.

Nem szeretnék arra kitérni, hogy ez az állítás mennyire helytálló, csak azt szeretném hangsúlyozni, hogy egy dolgot elhallgat az iszlám, nevezetesen a keresztény tanítás lényegét, a megváltást. Ez azt jelenti, hogy azért mégis csak van egy nagy szakadék az iszlám és a kereszténység tanítása között, de erről ők hallgatnak, bár amit kimondanak, az igaz, és bizonyos esetekben meggyőzően is hat sok keresztény számára.

Megint egy ugrást szeretnék tenni, utána visszakapcsolódom ehhez a mondanivalómhoz. Nevezetesen oda szeretnék visszatérni, hogy még az iszlám születése előtt valamivel Híra püspöke (Híra Mezopotámia, azaz a mostani Irak területén található, arab pásztorok lakták; ütköző állam volt a perzsa birodalom és az arab félsziget között) levéllel fordult a konstantinápolyi pátriárkához. A levélben azt írta, hogy az a keresztény tanítás, amelyik azt tartalmazza, hogy Isten egyetlen *szubsztancia*, de van benne három személy (*prosópon*), ezek egyikében, Krisztusban, van két természet (*hypostasis*), nagyon bonyolult dolog az ő egyszerű pásztoreszembereinek, akik tulajdonképpen mind írástudatlanok. Nem csoda, hogy ebben a tanításban örökké eltévednek, és az egyik eretnekségből a másikba esnek, amit ők nem szeretik ezt a helyzetet. Azt ígérik, hogy nagyon jámbor emberek lesznek, tisztességesen és erkölcsösen fognak viselkedni, ahogy Isten elvárja tőlük, de cserébe azt kérik, engedje meg nekik a konstantinápolyi pátriárka, hogy csak az egy Istenben kelljen hinniük, és nem tovább ezekkel a különböző bonyolult filozófiai fogalmakkal.

Szeretném felhívni a figyelmet, hogy írástudatlan pásztorok terjesztették elő ezt a kérést, és ha most az itt ülőknek meg kellene magyarázniuk, mit is jelent a *szubsztancia*, a *hypostasis*, és a *prosópon*, és így tovább, akkor azt hiszem, nagyobb részük komoly bajban lenne. Érthető tehát ezeknek a jámbor pásztoznak a kérése. A konstantinápolyi pátriárka viszont válaszlevelében mégis megtagadta a kérés teljesítését. Tessék csak a zsinatokon elfogadott hittételekben hinni.

Itt szeretnék visszautalni Speidl Biankának az előadására, mi szerint nálunk a hitről van szó, dogmatikai tantételekről, miközben az iszlámban erkölcsstani kérdések vannak a középpontban, amelyeket a törvény szabályoz. Ezt azért szerettem volna hangsúlyozni most, mert ezek után nem sokkal megjelentek a híriaiak határain a muszlim arabok, és azt mondták, amikor felszólították őket a megtérésre, hogy tessék abban hinni, hogy egy Isten van, és itt vannak a törvények, ezek szerint kell élni. Pontosan ez volt az, amit kértek. Egyszerű volt, világos volt, megértették. E jámbor keresztény híriaiak közül nagyon sokan át is tértek az iszlám vallására. Szeretném megjegyezni, hogy az előbbieken elmondtam, első pillantásra mennyire hasonló az iszlám tanítása a kereszténységéhez, és mennyire egybe vágott annak az egyszerű pásztornépnek a vágyával.

Ehhez hozzá kell tennem, hogy olyan művelt egyházatyák, mint Johannes Damascénus is, kezdetben azt hitték, hogy az iszlám nem más, mint egy újabb keresztény szekta. Ha Johannes Damascénus is eltévedhetett, akkor az egyszerű pásztoroknak is meg kell engednünk, hogy tévedjenek, és teljes jó szándékkal térjenek át az iszlámra, anélkül, hogy észrevennék, hogy tulajdonképpen keresztény vallásukat elhagyták. Tehát az iszlámnak a térítéskor volt egy óriási előnye a kereszténységgel szemben, ami elsősorban az egyszerű emberek esetében érvényesült, és ez a világos, egyszerű tanítás. Egyszerű, jól betartható normákkal áll elő, míg a kereszténység elcsúszott a vallásnak az eredeti céljától, az erkölcsös viselkedéstől és Isten tiszteletétől valamiféle filozófiai alapú dogmatikus szörszálhasogatás irányába, ami, azt kell mondanom, kevésbé tanult emberek esetében kevésbé vonzó és kevésbé érthető. Ha innen nézzük a kérdést, akkor látszatra a keresztény területeken megjelenő hódító muzulmánok, akik ezzel a programmal jelentek meg, nem új vallást képviseltek. Ugyanakkor a keresztényeket és a zsidókat nem akarták áttéríteni az iszlámra, hanem az összes ószövetségi prófétát valamint Jézust elismerték saját prófétáikként, és e két vallás híveit bizonyos védett, de még-

is alávetett státusba, a *dzimmí* státusba sorolták. Ez azt jelenti, hogy nekik voltak kötelezettségeik a muzulmán állam irányában, például egy bizonyos adót kellett fizetniük, a védelmi kötelezettségekből ki kellett venni a részüket, de cserébe belső életüket élhették nyugodtan a saját törvényeik szerint. Ez mind a mai napig is így van. Manapság, amikor az iszlámban érvényes *saría* alapján megalkotják a különböző muzulmán országokban a személyi státuszról szóló törvényt, akkor annak rendelkezéseit mind az iszlám tanításából vezetik le, de például házassággal kapcsolatos részben kiveszik a vallási kisebbségeket, és azoknak külön paragrafusban az ő vallási törvényeik alapján adnak törvényeket.

A *dzimmí* státust mind a mai napig komolyan veszik az iszlám világában. Elannyira, hogy azt külső hatalmak is ki tudják használni. A libanoni hegyekben élő keresztényeknek az oszmán birodalom alatt végig meg volt ez a *dzimmí* státusa, és saját törvényei szerinti belső élete. A franciák 1939-ben tulajdonképpen ezeknek a libanoni keresztény területeknek adtak egy zászlót és egy himnuszot, és így létrejött Libanon állama. Igaz, hozzácsaptak bizonyos szunnitai és síita területeket is, és ezáltal elhintették az ellenkezés magvát az országon belül, és kívülről kormányozhatóvá, Franciaországtól függővé tették, de gyakorlatilag Libanon állam létrejöttének az alapja az évszázados *dzimmí* státus volt. Ez a *dzimmí* státus az, amiért a muzulmánok saját magukat rendkívül toleránsnak látják, mivel önáluk nem zárták gettóba, nem térítették erőszakkal az úgynevezett „könyv birtokosait” (tehát akiknek volt valamilyen isteni kinyilatkoztatásnak tartott szent könyvük).

Egyről azonban elfeledkeznek. Nevezetesen arról, hogy a *dzimmí* státusnak voltak hátrányai is. Jó néhány évvel ezelőtt, amikor Izrael és a Palesztinai Felszabadítási szervezet, illetőleg a szerveződő palesztinai állam békekötésre törekedett, akkor az izraeli kormány megbízta a Telavívi Egyetem arab tanszékét azzal, hogy nézzék át az arab történelemben a békekötések történetét abból a szempontból, milyen stratégiával folytatták az arabok a történelem során béketárgyalásaikat. Nem láttam soha a kutatás ered-

ményét, mert nem a nyilvánosságnak szánták. Viszont végignézve az ismertebb eseményeket azt látjuk, hogy Mohamed első három Mekka ellen vívott háborúja után a Medinában élő dzimmí státusban lévő három zsidó törzset egymás után felszámolta. Megengedte azoknak, akik el akartak menni, hogy vagyonuk teljes hátrahagyásával szabadon elmenjenek.

Ha megnézzük a *dzimmí* státusú keresztények sorsát az arab világban, akkor azt látjuk, hogy ugyanez történt velük is. Valahányszor az arab világban bármiféle háborús konfliktus, vagy egyéb népmozgolódás és probléma volt, kívülről jött háború vagy akármilyen más, mindig a keresztényeken csattant az ostor. Elég, ha arra gondolunk, hogy a kereszties háborúk után is betelepítettek arab törzseket az összefüggő keresztény lakosságú területekre, az ott lakó keresztényeket elűldözték és így tovább. Gondoljunk az I. világháborúra. Mindenki ismeri az örmény holokauszt történetét. Az örmények a muzulmán oszmán birodalmon belül élő keresztények voltak, akiket a háború során különböző vádakkal illettek (nem tudom, mennyi alappal vagy alap nélkül), majd ezeket felhasználva a keresztény örmény kisebbséget felszámolták. Nem igen beszélünk róla, mert nem igen tudunk róla, hogy az őshonos, szíreknek nevezett keresztény arameus lakosság az oszmán birodalom területén élt, és mind a mai napig Törökországban él a majdnem két évezred óta megszokott területén, legalábbis elenyésző töredékében. Az első világháború alatt őket is majdnem teljes egészükben kiirtották, mint az örményeket.

Ha számokat kell mondanom, akkor két számot említenék. Az ősi szír területiken laknak 2500 szír él ma, míg Szíriába 400.000 szír menekült át, de például csak a föltehetőleg kevesek számára ismert Gütersloch nevezetű német kisvárosban tíz ezren, tehát négyszer annyian laknak, mint ahányan az ősi területükön maradtak. És akkor még nem beszéltünk Európa számos más kisebb és nagyobb városáról, ahová szétszóródtak. Tehát ez mutatja, hogy a szírek szétmenekültek a világban, örökre szétszóródtak, valószínűleg soha nem fognak tudni talpra állni. Rövid idő kérdése és a

szír keresztény kisebbség eltűnik kultúrájával, nyelvével, és mindazzal az értékkel együtt, amit hordoztak.

Ha megnézzük, mi történt az Öböl háborúban, akkor ugyanezt kell látnunk. Az Öböl háborút követően a demokrácia terjesztése ürügyén bevonultak az amerikaiak Irak területére, és az egyetlen eredmény, amit elértek (láthatjuk, hogy egyébként minden más téren kudarc volt a hadjárat), a korábban több milliós iraki kereszténység (többségükben ugyancsak a szír nyelv egy másik dialektusát beszélő arameusok) kilenc tizedének kiirtása és elűdözése volt. Szemünk előtt számolták föl az iraki kereszténységet, miközben a keresztény világ hallgatott, nem szólt egy árva szót sem. A keresztény menekültek nem voltak szegény migránsok, az európai keresztények velük szemben nem voltak irgalmas szamaritánusok. Néma csend kísérte a keresztények kiirtását, ha ugyan ez egyáltalán érdekelt valakit Európában. Ugyanez a sors jutott osztályrészül az egyébként teljesen jelentéktelen jazidita vallási kisebbségnek is, de az legalább némi pusztasavakban megnyilvánuló érdeklődést váltott ki a világban. Tetteket nem.

Senki se könnyebbüljön meg, hogy a dolog le van zárva, most már túl vagyunk rajta. Most éppen ez folytatódik Szíriában, és most sem szól az ottani keresztény kisebbségért senki sem, egy árva szót sem. Tehát a keresztényeket minden egyes felfordulás alkalmával súlyos atrocitások érik, és tulajdonképpen jelen pillanatban ott tartunk, hogy az a szíriai kereszténység, amely soraiban Szent Pál jövevény volt, ezekben a napokban tűnik el a szemünk elől. Úgy látszik, hogy egyedül Egyiptomban, ahol a koptok egy nagyobb, körülbelül 10 milliós tömböt képeznek, fogja a kereszténység túlélni (egyelőre) az iszlám toleranciáját.

Ha azt nézzük meg, hogy nem az iszlám területén élő kereszténységgel milyen viszonya volt az iszlámnak, akkor tudni kell, hogy hosszú időn keresztül az európai kereszténység és az iszlám világa egymás mellett éltek, de sok kapcsolatuk nem volt egymással. Legfeljebb annyi, hogy a keresztény világ egyes országai ennek a korszaknak a végén, tehát a XVIII–XIX. században, elkezdték

meghódítani, gyarmatosítani a Közel- és Közép-Keletet. A gyarmatosítás annak következménye volt, hogy a keresztényi világ tudományos és technikai eredményeinek birtokában sokkal erősebbé vált, mint az iszlám világa. Körülbelül 1500-tól kezdődött az erőviszonyoknak a kereszténység irányában történő eltolódása. Tehát a kereszténység az iszlám világra nyersanyagforrásként, vagy emberi erőforrásként tekintett. (Gondoljunk arra, hogy a franciák az észak-afrikai arab gyarmataikról is soroztak a francia hadseregbe, Magyarországon például az I. Világháborúban francia katonaként nagyon sok marokkói is megfordult.) A keresztény országok tehát egyértelműen kihasználták a Közel- és Közép-Keletet saját céljaikra. Ez érthetően nem teremtett baráti hangulatot a muzulmán országok és az európai kereszténység között. Hozzá kell tennem, hogy mindannyian tudjuk, hogy a II. Világháború után egy körülbelül 70 éves békekorszak köszöntött Európára. Egyet azonban nem szoktunk végiggondolni: ez a hetven éves békefolyamat annak az eredménye, hogy az összes háborúnkat a Közel-Keletre exportáltuk. Nézzük csak meg, mi történik Szíriában. Jelen pillanatban az orosz és az amerikai érdekek ütköznek ott össze (ezt Ukrajnában mindkét fél gondosan elkerülte), mert mind a kettő a maga törekvéseit és érdekeit akarja érvényesíteni a térségben, és mindkettő neki tetsző megoldást akar találni a válságra. Az oroszok ott próbálnak meg véget vetni elszigetelődésüknek a nemzetközi politikai szintéren, ott próbálják megállítani a világban való szerepüknek a csökkenését, azaz ott próbálnak új erőre kapni, ott próbálják ki új fegyvereiket, mindezt nem is sikertelenül.

Már csak azért is, mert kevesen tudják talán, de Bassár al-Aszad kormánya sítákból állt, akik az ország 10%-át adják, tehát nem állt kellő tömeg mögötte. Ő viszont a keresztényekkel együtt kormányozott, akik a lakosság 14%-át jelentették, ketten együtt már a népesség 24%-át teszik ki, nem beszélve a kormányt támogató más elemekről. Ekkora támogatással a háta mögött már minden kormány életképes. Tudni kell azt is, hogy a szunnita többség ezzel szemben erősen megosztott.

Az előbb az örményekkel és a szírekkel kapcsolatban említettem, hogy a az I. Világháborúban az oszmánok irtották a keresztényeket. Ennek az ürügye az volt, hogy a keresztények az oroszokhoz húztak, bennük látva patrónusukat az iszlámmal szemben, már pedig az I. Világháborúban a két birodalom harcban állt egymással. E vádakban annyi igazság volt, hogy az oroszok Keleten mindig az a kereszténység, főként az orthodoxia védőiként léptek fel, így a keleti keresztények mindig az oroszokban látták a védelmezőiket. Tehát jelen pillanatban is az történik, hogy az Aszad kormányt és benne a keleti keresztényeket az oroszok védik, de ennek következtében az oroszoknak megadatik a meleg tengerre, a Földközi tengerre való kijutás a szíriai kikötők révén, ahol flottájuk egy részét állomásoztathatják. Egyébként csak az Északi tengeren hajókázhatnak. Szükség esetén Földközi tengerre nem tudnának a Fekete tengerről kijutni, mert a Boszporuszt és a Dardanellákat már a szárazföldről is meg lehet védeni. A keleti keresztények védelmét tehát hagyományos feladatuknak tartják (ezt a feladatot nyugati kereszténység önként átadta nekik), de általában ennek ürügyével tudják érdekeiket védelmezni az iszlám országaiban. Van tehát egy véd- és dacsövetség a szíriai kormányerő támogató keresztények és az oroszok között. Ezt használják ki az oroszok akkor, amikor a szunnita államokkal és a nyugati hatalmakkal szemben a törvényes szíriai kormány mellett beavatkoznak az Iszlám Állam és a terrorista szervezetek elleni harcba. Amint láthatjuk, a keleti eseményeket nem lehet az európai hatalmi viszonyoktól függetlenül szemlélni. Nem Európában ütköznek a világpolitika játékosai össze, hanem a Közel- és Közép-Keleten.

Ezzel lezárhatjuk azt a részt, amelyben arról beszéltem, hogy a keresztény (?) Európának és a Közel-Keletnek két egymás mellett létező, de különálló tömbként milyen kapcsolata volt a legutóbbi időkig egymással. A legutóbbi időkben azonban a keresztények és a muzulmánok egy újabb felületen is találkoztak, nevezetesen Európán belül.

Az első részben beszéltem arról, miként éltek együtt a keresztények az iszlám területén a muzulmánokkal, azután beszéltem a két egymás mellett létező régió kapcsolatáról. Most végül arról szeretnék beszélni, hogy az Európába bejött muzulmánokkal mi a helyzet. Ahogy az Speidl Bianka előadásából is világossá vált, mi két különböző nyelvet beszélünk. Ennek nagyon sok oka van, ezek közül néhányat szeretnék röviden megemlíteni.

Az egyik az, hogy az iszlám, miként a judaizmus is, a törvényeknek a vallása. Ők, ha a törvényeket betartják, üdvözülnek. Márpedig a törvény elsősorban a muszlim öt kötelességével kapcsolatos, azaz hogyan kell imádkozni, hogyan kell böjtölni, hogyan kell a dzsihádot folytatni, hogyan kell szegény adót fizetni, hogyan kell a zarándoklatot elvégezni, és így tovább. Ezekben a tevékenységeken kívül a törvények szabályozzák az emberek közötti viszonyt, a kereskedelemi tevékenységet, továbbá a férfiak és nők közötti viszonyt, családon belüli viszonyt, öröklődés, stb. Más szabályok előírják, hogyan kell haját vágni, milyen hosszú legyen a ruha, hogyan kell a szomszéd házigazdával beszélni, ha a szomszédba átmegyünk, hogyan kell a szomszéd feleségével beszélni, a háziállataival viselkedni, szabad-e kártyázni és egyéb játékokat játszani. Amint látjuk, elsősorban a magánéletre terjed ki a saría, nem pedig a közéletre. A magánéletet szabályozza, de minden momentumában. Az érdeklő, mit eszem, hogyan vágom a hajamat, hogyan fújok orrot, és így tovább.

A kereszténység ezzel szemben nem szabályozza azt, hogy ima közben hogyan kell megmosnom a fülemig az arcomat, és közben a hüvelykujjamat hogyan tartsam, hanem normákat ad elénk, és nekünk normákat szem előtt tartva kell élnünk, de az, hogy a normákat betartottam-e vagy sem, az már az én megítélésemem múlik. Tehát ha én állandóan szembesülök a lelkiismeretemmel és önmagamat kell vizsgálnom, de önmagamat nem tudom becsapni.

A törvényt viszont ki lehet játszani. Ennek az iszlám világában van egy óriási irodalma is, az idevágó könyvek tartalmazzák a *bīla*, azaz a *trükkök* szót. Azt írják le, hogyan lehet megkerülni úgy a

törvényt, hogy közben betartsuk annak betűjét. Ugyanezt a saját lelkiismeretemmel kapcsolatban nem tudom megtenni.

Hellénizálódott ugyan az iszlám, tehát átvette az arisztotelészi erkölcsant, az be is épült az iszlám erkölcsanába, és ez az, ami összeköti a kereszténységet és az iszlámot. Ugyanakkor a Biblia egy egészen másfajta erkölcsan talaján áll, és az pedig a keletkezésének idején elterjedt sztoikus filozófiának az erkölcsana. Tudvalevőleg a sztoikusok is elfogadják az arisztotelészi etikából is ismert négy sarkalatos erény tanát. Ezek a bölcsesség, a bátorság, a mértékletesség, és az igazságosság. A muzulmánok szerint is az alapvető négy erény a bölcsesség, bátorság, mérsékletesség, és az igazságosság. Ezek azonban nem találhatóak meg sem a Bibliában, sem a Koránban, de mindkét vallás a szent könyvét a görög filozófia segítségével olvasva ezeket olvasta ki a szövegből, és ez a tény ismét csak azt mutatja azt, hogy minden szöveg az olvasó interpretációjában nyeri el értelmét.

Viszont a Biblián alapuló keresztény erkölcsannak lényeges eleme a sztoikus etika is, de a sztoikusok is azt mondták, hogy a négy erényt, a bölcsésséget, a bátorságot, a mértékletességet és az igazságosságot csak a filozófusok, a bölcsek tudják megvalósítani az életükben, ők pedig mindössze hárman-négyen voltak a világtörténelemben, mivel minden erény lényege a tudás, ezzel pedig csak a bölcsek rendelkeznek. A többi embernek az erények elérhetetlenek, a nekik arra kell vigyázniuk, hogy a természettel összhangban éljenek. A természettel összhangban való élet pedig *kötelesség*. Ezért írt Cicero egy könyvet *De officiis* (A kötelességekről) címmel. Mi mindannyian a kötelességeink jegyében élünk, és a keresztény erkölcsnek az alapja is a kötelesség. A katonának a kitartás az őrhelyén, nekünk természet szerinti kötelességünk szüleinket tisztelni, illetőleg gyerekeink felneveléséről gondoskodni. A kötelességteljesítés életünk központja. Az iszlám viszont a „kötelesség” fogalmát nem ismeri. Tehát amikor erényekről beszélünk, akkor azt hisszük, hogy ugyanarról a dologról beszélünk, márpedig ez tévedés.

Amikor az iszlám azt állítja, hogy Isten hozza a törvényeket, emberek nem hozhatnak törvényeket, akkor hiába beszélünk demokráciáról. Nekik a demokrácia egy istentelen rendszer, amelyben emberek bitorolják Allah jogait, és ez az iszlám számára elfogadhatatlan. Vannak az arab világban parlamentek, ezek neve *madzslisz*, vagy *sura*. Mindkettő a törzsi gyűlésnek a neve, de ezek a törzs tanácsadó testületét jelentették. Az iszlám világában ezért a parlament tanácsadó, és nem törvényhozó testület.

Sok szót, terminust használunk, és azt hisszük, hogy ezek jelentése azonos, de megvizsgálva jelentésüket kiderül, hogy nem így van. Két különböző kultúrában élünk, de az igaz vallás híveiként a muzulmánok nem fogadják el sem a magyarázatainkat, sem az elveinket. Ragaszkodnak saját elveikhez, azokat akarják betartatni velünk akkor is, amikor oda megyünk, és akkor is, amikor ők jönnek ide.

Miközben azt látjuk, hogy a hozzánk jövő muzulmánoknak erős nemzetudata és erős vallási tudata van, továbbá erős szolidaritás köti össze őket, eközben mi lépten-nyomon azt látjuk, hogy nekünk se kereszténytudatunk, se nemzeti tudatunk nem olyan erős, és a szolidaritás sem működik közöttünk. Korábban emlékeztettem arra, hogy a keleti keresztényeket minden lelkiismeret-furdalás nélkül cserbenhagyjuk.

Röviden: egy erős muzulmán öntudattal szemben áll egy szét-eső, individualista, csak anyagi érdekre koncentráló szekuláris Európa, amelyik olyan álproblémákkal küzd, mint hogy kell-e egy harmadik WC azoknak a kisgyerekeknek, akik még nem tudják, hogy fiúk-e, vagy lányok. (Meg kell jegyeznem, egyetlen ilyen kisgyereket sem láttam életemben. Az egész tipikusan felnőtt és politikai fogantatású probléma.) Ugyanakkor még a tényeket sem tudjuk objektívan szemlélni és összegyűjteni, mert azok megítélésében is minket ideológiai elfogultságok zavarják. A liberális politikai filozófia szerint az állampolgárság csupán technikai kérdés (hol adózunk, hol teljesítjük védelmi kötelezettségünket), míg a konzervatívok szerint a politikai közösség egyszersmind erkölcsi

közösség is, amely közösen akar egy erkölcsi jót megvalósítani. Eszerint abba nem lehet bekerülni adminisztratív eszközökkel, hanem bele kell születni. Ezért politikai filozófiánk következtében különféleképpen ítéljük meg a migráció kérdését is.

Utolsó gondolatként említem, hogy Európában a multikulturalizmus jegyében gyarapodásnak és gazdagodásnak tarják más kultúrák betelepődését. Az európai kultúra lényege viszont az, hogy világos, jól definiált, érthető fogalmakkal dolgozik. Az utóbbi időkben azonban azt tapasztalhatjuk, hogy tudatosan elmoszák a fogalmak jelentését. A multikulturalizmus tipikusan egyike ezeknek a fogalmaknak. Multikulturális az osztrák-magyar monarchia volt, ahol volt egy egységes fedőkultúra, amelyiknek nagyon sok megjelenési formája volt a szecessziós építkezéstől kezdve az operettig és így tovább. A közös kultúra alatt virágoztak a nemzeti kultúrák. A bécsi operettet épp úgy szerették Pesten, mint a magyar operettet Bécsben. E mögött pedig ott volt a kalotaszegi legényes meg a csárdás az egyik oldalon, a másik oldalon pedig a bőrnadrág és a jódlizás. A közös magas kultúra tette lehetővé, hogy szót értettünk egymással, legyen azonos értékrendünk és közös nyelvünk. Az azonban nem multikulturalizmus, amikor egymás mellett élnek olyanok, akik nem tudnak egymással beszélni, és akiknek nincsenek közös értékeik. Amikor New Orleansban volt az árvíz, a fekete lakosság azonnal elkezdte a fehér lakosság lakásait fosztogatni. Ez nem multikulturalizmus, hanem a kultúrák egymás mellett élése, ahogy az Speidl Bianka előadásában is elhangzott. Egymással ellenségesen szemben álló elemek élnek egy helyen, akik az első baj esetén egymás torkának esnek, és nem egymást segítik.

Hasonló helyzetben, Európában, a vesztesek csakis a keresztények lehetnek. Láthatjuk, hogy Európában már most fölmerült az a gondolat, hogy a keresztet vegyük le a templomról, mert zavarja a muzulmánokat. Eközben a muzulmánokat egyáltalán nem zavarja az, hogy Európában fittyet hányva a befogadó ország törvényeire a saját törvényeik szerint élnek akkor is, ha az nincs hivatalosan be-

vezetve. Európában nem mernek az emberek egymásnak kellemes karácsonyt kívánni, hanem csak *season's greetings*-et küldözgetnek egymásnak, nehogy véletlenül a muzulmánok sértve érezzék magukat. Tehát saját kultúránk föladását jelenti az európai integráció, amelyről olyan sokat beszélünk, és amelynek jelentését nem definiáltuk. Az európai integráció egyértelműen azt jelenti, hogy most, amikor a muzulmánok még kisebbségben vannak, elindult a gyenge öntudatú, széteső keresztényeknek az integrációja a muszlim kultúrába. Márpedig ha föladjuk a kultúránkat, az nem multikulturalizmushoz, hanem az iszlám totális győzelméhez vezet.

Strommer Pál, levezető elnök:

Professzor úr, köszönöm szépen. Bizonyosan nem kell bemutatnom Önöknek a következő előadónkat, Simicskó István honvédelmi miniszter urat, aki éppen ebben a válságos időszakban lépett hivatalába. Miniszter úr a legújabb kori népvándorlás biztonságra gyakorolt hatásairól, illetve a biztonság fenntartásának lehetséges katonai feladatairól, nemzeti és nemzetközi feladatairól fog beszélni. Előadásának címe: Kormányzati intézkedések és várható lépések.

*A legújabb kori népvándorlás biztonságra
gyakorolt hatásai, illetve a biztonság
fenntartásának lehetséges katonai feladatai
nemzeti és nemzetközi szintéren*

Dr. Simicskó István
honvédelmi miniszter

A haza védelme nem csak és kizárólag katonai, honvédelmi kérdés. Hazánk, jövőnk, anyagi, szellemi és kulturális értékeink megóvása közös ügyünk. Új típusú fenyegetettségek jelentkeznek egy gyorsan változó világban, erre reagálva a teljes magyar társadalom összefogása szükséges.

Több mint ezer esztendeje egy keresztény közösségben élünk és szolgáljuk hazánkat. Poping értékes gondolata napjainkban különösen érvényes. Ő azt kérte a Jóistentől, hogy saját korának a

bajait felismerhesse, és kapjon erőt, egészséget ahhoz, hogy orvosolhassa is a bajokat.

Ezt a látásmódot, ezt a szemüveget bizony korunkban is érdemes felvennie a közösségért felelősséget érző keresztény embernek kivált, ha közszereplő.

Nekünk, keresztény embereknek békességre kell törekednünk, a szeretet civilizációját kell építenünk, hinnünk kell egymásban, hinnünk kell egyetemes értékeinkben.

Azt is látni kell, vannak növekvő és terjeszkedő civilizációk esetenként vallási fundamentum alapján. Problémának érzem, ha az Európai Unió erre kevésbé figyel, akárcsak saját keresztényi gyökereire, melyeket nem ápolja, holott ez védelmet jelenthetne az öreg kontinensen élők számára.

Európa két világháborún van túl és a békéért nagyon sok áldozatot hozott. Ha elveszítjük az önvédelmi reflexeinket, ha a világ más részein élőkhez képest egyszerre gazdagabbakká, ugyanakkor gyengébbekké válunk, nagy bajba kerülhetünk és bizony az itt élőknek komoly problémákkal kell szembesülniük.

Láthattunk erre utaló szomorú eseteket pl. Párizsban és Kölnben is az elmúlt hónapokban.

Meggyőződésem, hogy amikor 400 ezer ember előzőnli az országot, egyfajta modern kori népvándorlásként a Magyar Honvédség nem ülhet tétlenül a laktanyákban. Nekünk legfontosabb, nem mellesleg eskünk szerinti kötelesség honfitársaink biztonságának védelmezése, a biztonság garantálása.

Egy ilyen helyzetben új biztonsági kihívások közepette, fontos volt növelni jelenlétünket a határaink mentén, és megépítenünk az ideiglenes biztonsági határzárakat. Ez egyrészt fizikai védelmet jelent Magyarország számára - legalábbis a külső határokat illetően - és ezen keresztül természetesen az Európai Unió határait is védelmezzük. Jelen pillanatban, nagyságrendileg 5600 katonánk szolgál a déli határaink mentén a rendőrökkel együttműködésben. Az élőerős védelem elrendelése mellett, a jogi környezetet is megteremtettük, hiszen egy jogállamban a honvédség számára jogi fel-

hatalmazás is szükséges az új típusú biztonsági kockázat kezelésében. A hadseregeknek alapvetően klasszikusan négy feladata van: az ország védelme, elrettentés, erődemonstráció és kényszerítés.

A mai modern korban ugyanakkor tapasztalunk egy sajátos hadviselési formát is: a hibrid hadviselést, mely a modern technológiai fejlődés eredménye. Sőt, sajnos tapasztalható egyfajta pszichológiai hadviselés is, mely az Európai Unió értékrendjét igyekszik kihasználni.

Márai úgy fogalmazott, hogy: a világ nemcsak fényes és sötét, hanem zavaros is. Manapság is ezt láthatjuk, vizsgálva a tömeges migráció okait. Sok-sok érdek rakódik a jelenségekre, nyilván lehetnek ennek haszonélvezői, érdekeltjei, generálói is esetleg. Mindazonáltal érdemes az okokkal, a kiváltó tényezőkkel és mélyrehatóbban foglalkoznunk.

A folyamatot ugyanakkor meg kell állítani, véleményem szerint jelenleg az az egyedüli és hatékony megoldás, melyet mi alkalmazunk.

Abban vagyunk érdekeltek, hogy az Európai Unió megtalálja a közös védelem lehetőségét, abban vagyunk érdekeltek, hogy végre felálljon valamiféle közös, egységes, szervezett európai erő. Nagy probléma, hogy mindezt 15 éve mondjuk hasztalan.

Eközben álságos, álproblémák sorával foglalkozik az Unió. Az elmúlt időszakban csak Németországba 1 millió 200 ezer ember érkezett, 80%-uk 20-25 év közötti fiatalember. A globális felmelegedés következtében a világ számos régiójából emberek százmilliói indulhatnak el élhető kontinensek, élhető földrészek keresésére és erre nekünk fel kell készülnünk.

Óriási mértékű változások jöhetnek, civilizációk, kultúrák találkozásával, melyek következményeként nyilván nem érdektelen, hogy gyermekeink milyen jövőt, körülményeket kapnak örökül. Az bizonyos, hogy szükség lesz a védelmi mechanizmusokra, szükség lesz a védelmi rendszereink megerősítésére, sőt szükség van az európai civilizáció védelmére is, különben komoly bajba kerülhetünk.

Félreértés ne essék, ez nem jelent idegengyűlöletet, hiszen minden emberi élet, civilizáció, kultúra érték. Ám ezek nem véletlenül alakultak ki külön térben, időben, és szokásokkal, ha most mindezt összekeverjük, akkor sajátos világot teremtünk, amely tele lesz biztonsági kockázatokkal. Jóval nagyobbakkal, mint a jelenlegiek.

A párizsi terrorcselekmény elborzasztó és elgondolkodtató, és persze komoly figyelmeztetés. Ha mindebből megpróbálunk ésszerű és normális következtetéseket, megoldásokat teremteni, úgy menthetőek vagyunk, ha nem, akkor nagyobb baj jöhet Európában.

Közben azt is tapasztaltuk, hogy az Európai Unió számos tagországa milyen kifogást fogalmazott meg a magyar kormány kerítés építésével kapcsolatban.

Később azt láttuk, hogy ők is ezt alkalmazzák, miközben nem merik kimondani a „kerítés” szót és próbálják azt átkeresztelni.

Első volt a magyar miniszterelnök, aki jelezte a problémát. Első volt a magyar miniszterelnök, aki közös megoldásokat ösztönzött. Első volt, aki azt mondta, hogy már Görögországban védeni kell a Schengeni határokat és a törökökkel meg kell állapodni ezekben a kérdésekben. Úgy látszik, hogy valamiért az Európai Unió nem így érzékelte a problémát és nem tett határozott lépéseket.

Közben megismerhettük Juncker kvótáját, mellyel együtt jár a kvóta képlet is.

Ha az elkövetkezendő néhány évben ezt követnénk, és ebben partnerek lennénk, úgy néhány év távlatában gyakorlatilag egy szegedi populációval kellene számolnunk.

Közben ki tudja, hogy hány potenciális terrorista érkezett be az 1 millió 200 ezer bevándorló között? Mi ki mertük jelenteni, hogy növekedett ennek a hatására a terrorfenyegetettség Európában. Miközben regisztráltuk az érkezőket, szoros együttműködést alakítottunk ki a visegrádi négyekkel, cseh, szlovák, lengyel és magyar katonák segítik a közös munkát, pártpolitikától függetlenül. Ez egy mérföldkő a Visegrádi négyek jövőbeli együttműködésé-

ben, mely nagyon fontos dolog. Szolidárisak vagyunk, közös kiképzéseket, gyakorlatokat rendeltünk el, tapasztalatainkat pedig kölcsönösen megosztjuk.

Ezen együttműködésen túl a magyar katonák nemzetközi felhatalmazással a világ több pontján segítenek: Afganisztántól a Balkán térségig különböző afrikai országokban. Ellátjuk a balti államok és a szlovén légtér védelmét, mely feladat a Magyar Honvédség számára komoly, felelősségteljes erőpróba. Elrendeltük a tartalékosok intenzívebb behívását is, 2010-ben 17 tartalékos katonánk volt, ma 5500-5600 tartalékos katonánk van. Célunk, hogy tovább növeljük a létszámot.

A sport világán keresztül is nyitunk, mely nagy lehetőség, eszköz a kezünkben. Meggyőződésem, hogy helyes neveléssel, példamutatással, önmagunk, közösségünk iránti felelősséggel megfelelő szemléletmód kialakításával kell biztonságos jövőt építeni.

Ahogy azt említettem, mindenekelőtt a keresztény értékrend stabil, örökérvényű igazságot nyújt gyermekeinknek. Lehetőség jellemük pallérozására, egyfajta vonalvezetés az életükben. Ha emellett a sport világának szellemiséget is sikerül terjesztenünk, bizonyosan sokat teszünk a jövő nemzedékéért.

A honvédség azon lesz, hogy mindezek mentén, fizikai és lelki ereje teljében, áldozatkészen minél magasabb szintű biztonságot garantáljon Önöknek, hozzátartozóiknak és védje közös otthonunkat, a magyar hazát.

Strommer Pál, levezető elnök:

II. szekciónk elején engedjék meg, hogy idézzem Papp Miklóst, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi főiskola morál teológiai tanszékének vezetőjét. *Krisztus arra hívja meg az embert, hogy nagyvonalúan szeressen, de sehol sem mondja, hogy a szeretetnek butának kell lennie. Mivel az ember nem Isten, az ereje, a figyelme és nem utolsó sorban a pénze véges, így a szeretetének okosnak kell lennie.*

Benedek pápa szerint a békés együttélés két oszlopa az igazságosság és a szeretet. A szeretetben van egy rend, amelyet karitásznak nevezünk. Ez kimondja, hogy azonos élethelyzetben a szeretetben hozzánk közelebb állóknak kell előbb segítenünk. Első a család, a baráti kör, a lakóhely, a nemzet, a hittestvér, majd minden ember. Sürgető helyzetben azonban a nagyobb bajban lévők ismernek elsőbbséget. Vagyis ha valaki életveszélyben van, ott azonnal segíteni kell. A vérző menekülteket el kell látni, az éhezőket meg kell etetni. Erdő Péter bíboros úr is kiemelte, számunkra egyértelmű parancs a szolidaritás. Ennek a szekciónak az első előadója Gáncs Kristóf, az Ökumenikus Segélyszervezet kommunikációs igazgatója, aki a migrációs krízis konkrét példáján keresztül mutatja be annak a közösségnek a működését, amely a segélyszervezet mögött állva lehetővé teszi a gyors és hatékony segítségnyújtást. Az előadó beszél a mobilizáció és az adománygyűjtés technikáiról, a közösségépítés és a folyamatos visszacsatolás fontosságáról.

Kérem, hallgassák figyelemmel Gáncs Kristóf urat.

Segítség a közösség erejével

Gáncs Kristóf

Ökumenikus Segélyszervezet,
kommunikációs igazgató

Jó napot kívánok tisztelt Hölgyeim és Uraim. Nagyon szépen köszönöm a megtisztelő meghívást és a lehetőséget. Ahogy az elhangzott, engem, mint kommunikációs szakembert hívtak meg ebbe a körbe és az a feladatom, hogy kifejezetten a mobilizációról és azokról a kommunikációs technikákról beszéljek, amelyekkel egy civil szervezet ilyenkor, egy krízishelyzetben el tudja érni azt, hogy valóban széles rétegek mozduljanak meg. Tehát most nem annyira a szervezetünknek a migrációs krízis idején végzett tevékenységéről fogok beszélni, hanem kifejezetten a kommunikációról.

Tudják, a magamfajta kommunikációval foglalkozó ember ilyenkor rögtön lenyűgöző prezentációban, jógyakorlatokat be-

mutató képekben, youtube videókban kezd el gondolkozni. Én is eredetileg úgy terveztem, hogy majd levetítek néhány jól sikerült adománygyűjtő szpotot, fényképeket az elmúlt évek legsikerültebb akcióiból. Hiszen 15 perc, aligha elegendő többre jó példák, inspiráló bemutatásánál.

Talán Önök közül is sokan találkoztak a mára az ország legnagyobb ünnepi összefogásával lett szeretet.éhség. Országos Adventi Pénzadománygyűjtésünkkel, a tört mézeskalács szívről ismert összefogással, melyhez a tavalyi évben már 1 millió ember csatlakozott. Az adománypontunkkal, ahol egész adventben önkéntesek váltják egymást, a sütödében, hogy minden adományozónknak egy helyben készült mézeskaláccsal mondhassunk köszönetet.

Talán van, aki Önök közül hallotta, amikor a Class Fm Morning Showban reggeli torna gyanánt buzdítottunk 2 millió embert adakozásra, vagy éppen az RTL Fókusz műsorából csináltunk adománygyűjtő adást. Esetleg hallottak róla, mikor tűzifából készített karácsonyfával vagy rendhagyó ajándéklistával hívtuk karácsonykor az embereket szolidaritásra...

Talán találkoztak *Iskolakezdés együtt!* kampányunkkal, amikor évről évre 1000 rászoruló gyermek iskolatáskáját töltjük meg két hét leforgása alatt összegyűjtve az ehhez szükséges milliókat.

Talán van Önök között, aki emlékezik néhány komoly média-visszhangot kiváltó akciónkra, mikor néhány éve a MŰPA előtt emberekből idén nyáron pedig a Bazilika előtti téren taxikból raktuk ki az adományvonalunk számát, a 1353-at, ezzel hívva az embereket adományozásra.

Esetleg *Meddig mennél el egy pohár vízért?* akciónkra, a futópadra, amivel a köztereken megjelenve azt próbálhatták ki az emberek, hogy milyen teli kannákkal kilométereket gyalogolni, ahogy azt az általunk segíteni kívánt emberek teszik Afrikában... És sorolhatnám.

Szóval rögtön gondoltam, hogy majd ilyen sikeres, emblematikus akciókkal igyekszem inspirálni, hiszen nem járunk messze a valóságtól, ha azt mondjuk, hogy mindenekelőtt kreatív, a mé-

dia számára érdekes akciók azok, melyeken keresztül egy ország megszólítható. Jó ötletek sok munka és széles partneri kör a titka annak, hogy sok embert gyorsan tudjunk mozgósítani egy jó ügy érdekében...

De aztán jött az információ, hogy a mai tanácskozás helyszíne, a parlament ezen terme nem arra van tervezve, hogy képeket, videókat tudjak vetíteni, inkább egy beszéddel készüljek.

Most már úgy gondolom, nem is baj, mert így egy sokkal fontosabb, mélyebb, esszenciálisabb lényegről tudok beszélni annak, hogy mitől működik egy adománygyűjtés, hogyan alakul ki egy széles körű összefogás.

És ami szerintem a legnagyobb kérdés: hogy alakul ki újra és újra. Mert amikor már 25 éves történetről beszélünk, mint például az Ökumenikus Segélyszervezet esetében, akkor már nem egy-egy jó ötlet, kreatív akció, amin a hangsúly van, hanem egy folyamatos építkezésen.

Ebben a két és fél évtizedben a megannyi hazai, állandó adománygyűjtő kampányon kívül volt rengeteg krízishelyzet, NDK menekültek, balkáni háborúk, cunami, földrengések, árvizek, vörösiszap katasztrófa...

Hogyan lehet mobilizálni embereket, széles körben ügyek mellé állítani, hogyan lehet egy-egy szükséghelyzetben széleskörű, valóban hatékony és segíteni képes összefogást teremteni?

A kulcsfogalom, amelyről beszélni szeretnék egy ma nagyon divatos szó: **KÖZÖSSÉG.**

Ha nem haragszanak, akkor azért egyetlen vizuális elemet mégis becsempésznék az előadásba. Ez pedig a segélyszervezet logója, amivel talán Önök már találkoztak. Ezt a pólót hoztam el, nem vasaltam ki, de látják talán rajta a lógót. A segélyszervezetnek ez a lógója ez eredendően egy angyalszárnyat ábrázol, illetve a művész megalkotta ezt, össze tudta vonni egy kinyújtott kézzel. (Persze nem mindenkinek egyértelmű, hogy ez mit ábrázol. Erre jó példa, hogy amikor Röszkén éjszaka dolgoztunk és jöttek be egymás után a migránsok és folyamatosan érkeztek, azt láttuk, hogy egyre

többen gyűlnek a sátrunk köré, és azután kiderült, hogy azt hitték, ez egy Wifi jel, tehát hogy kábel nélküli Internet van, azt hitték, hogy ott majd tudni a mobil telefonjuk valamit tenni.) De nem is erről szerettem volna beszélni, hanem arról, hogy ebben a lógóban benne van valami nagyon fontos üzenet. Nem a kézről, nem az angyláról, pláne nem a wifi-ről beszélek, hanem arról, hogy koncentrikus köröket látunk. Közösség, amely koncentrikus körökben épül egyetlen cél köré.

Az Ökumenikus Segélyszervezet filozófiájáról, működésének lényege ez: alapító egyházak, munkatársak, önkéntesek, vállalati és nemzetközi partnerek, adományozók és kívül egy még szélesebb társadalmi réteg, egy széles virtuális közösség mely képes összefogni közös célok mentén.

Ez az a közösség, ezek a „körök”, amelyek megmozdultak a migrációs krízis idején is.

Első perctől fogva együttműködtünk alapító egyházainkkal: első akciónkat július elsején az evangélikus egyházzal közösen hajtottuk végre, és ezt több hasonló követte.

Elképesztő extra munkát vállalva dolgoztak a munkatársak: a túlterhelt táborokban; Vámosszabadiban, Nagyfán, Bicskén, a pszichoszociális segítségnyújtásban, a krízispontokon kézzelfogható segítséggel és tolmácsokkal, és a határátkelőknél, ezekben a napokban pedig Szlovéniában.

Nélkülözhetetlenek voltak az önkéntesek: HR szempontból kihívás minden ilyen krízishelyzet – nem lehet erre seregeket tartálékba tartani.

Fontosak voltak ezúttal is a vállalati partnerek: cégek, akikkel békeidőben számos egyéb területen dolgozunk együtt, rögtön felajánlották segítségüket.

Állami partnerek, állami szervek és hatóságok, akikkel a kitűnő együttműködés a tiszta szereposztásnak, feladatmegosztásnak volt köszönhető.

És ha nem is annyian, mint egy hazai klasszikus humanitárius krízis helyzetben, de azért sokan álltak mellénk adományozók is.

És végül, de nem utolsó sorban, hatalmas segítséget jelentett, hogy az Ökumenikus Segélyszervezet maga is egy közösség tagja: az ACT Alliance az 140 egyházi háttérű segélyszervezetet tömörítő szövetség, amely jelentős forrásokkal állt mögénk, és van mellettünk a mai napig most éppen Szlovéniában.

Szóval megmozdult a közösség, de ez a közösség nem egyik napról a másikra épült.

A hatékony segítségnyújtás azért volt lehetséges, mert már egy működő közösség volt mögöttünk, amely az elmúlt 25 évben épült emberről emberre, és amely ebben a rendkívüli helyzetben is bízott bennünk, hogy bár nem egy klasszikus menekülthelyzetről van szó bíztak bennünk, hogy értelmesen és céljainkkal összhangban fogjuk felhasználni a felajánlásokat.

Mai világunkban nagyon divatos szó a közösség. Minden a közösségekről szól. Pillanatok alatt jönnek létre százezres közösségek a facebookon, aztán pillanatok alatt el is tűnnek. Pillanatok alatt érezzük magunkat egy közösséghez tartozónak mikor kitesszük a Pray for Paris feliratot, de az applikáció eleve úgy van kitalálva, hogy csupán egy hétig van a profilképünkön...

„Instant közösségek” születnek, pillanatok alatt.

Kérdés: szembe kell-e állítani a kettőt? Szembe kell-e állítani a facebookon szerveződő lelkes civileket és az évtizedek óta épülő, professzionálisan működő szervezetet? És most nem feltétlenül csak a migrációs krízisre gondolok. Talán emlékeznek, amikor a legutóbbi nagy árvízi veszély idején egymás után szerveződtek a facebookos csoportok, szerveződtek az önkéntesek az egész ország megmozdult...

Véleményem szerint nem szabad szembeállítani hagyományos értelemben vett közösséget és az instant, vagy akár virtuális közösségeket. Azt gondolom ma azok a szervezetek tudnak sikeresek lenni az adománygyűjtésben, akik képesek arra, hogy egy erős, elkötelezett „kemény magra” építve ki tudják nyitni egy-egy ügy mentén a saját közösségüket a jó szándékú embereknek.

Akik egyszerre rendelkeznek egy stabil szűkebb közösséggel, munkatársakkal és elkötelezett önkéntesekkel, azaz egy olyan közösséggel, amelyhez egy-egy ügy mentén a jelen kor előbb említett 21. századi módján akár egyik napról a másikra százezrek és milliók tudnak csatlakozni. Egy olyan belső, erős közösség, amely a képes egy ad hoc szerveződő közösség erőforrásait becsatornázni egy jó ügy érdekében.

Ne legyenek illúzióink: ez a közösség nem fog együtt maradni. De ha jól dolgozunk, akkor minden krízis helyzet lehetőség is, hogy a virtuális nagy fellelkésedett emberekből elkötelezett támogatókat nyerjünk. Mert ha látja, hogy a támogatása jó helyre kerül, ha látja, hogy a szervezet átláthatóan működik és a kapcsolata az adományozóval nem áll meg ott, amikor megkapta az adományt, hanem nem felejt el megköszönni és nem felejt el visszacsatolni, akkor legközelebb is adakozni fog, akkor talán a hétköznapiok csendesebb munkájában is a szervezet céljai mellé áll.

A sikeres adománygyűjtés, a gyors és hatékony társadalmi mobilizáció kulcsa tehát véleményem szerint a lassú, kitartó folyamatos közösségépítés és ápolás, és annak megértése, hogy a baj van, hogyan lehet ebből egy hatalmas, széleskörű, akár országos összefogást létrehozni.

Minden más csak eszköz.

Eszközök a kommunikációs szakemberek: akik képesek célokat egyszerű, a mindennapi ember reklámokhoz szokott füleinek érthetően megfogalmazni, eladni az üzenetünket. Akik értik, hogy fontos, hogy az üzenetünk az ügyről és ne a szervezetről szóljon, mert az emberek ügyeket és nem szervezeteket szeretnek támogatni.

Eszköz a média: A következetesen épített kapcsolat a médiával. A média logikájának megértése. Annak megtanulása, hogy a média nem ellenség, hanem ha értjük és segítjük, akkor partner, sőt csodafegyver.

Eszköz a folyamatosan frissülő, letisztult honlap, amely nem arról szól, ami nekünk fontos, hanem ami a látogatót érdekli: mi-

ért rajtunk keresztül segítsen, és hogyan tud gyorsan, egyszerűen segíteni.

Eszköz a közösségi média a facebook, a twitter: komoly tudománnyá vált, ugyanolyan csatorna mint a tv vagy az újság – érdemes tanulni, figyelni a változásait, mert nagy lehetőség van benne

Eszköz az adományvonal, az online adományozás, a kihelyezett adománypont, a pénztáraknál értékesített adománykupon, vagy akár csak egy kihelyezett persely... mind-mind eszközök, hogy ha baj van, gyorsan és hatékonyan tudjunk összefogni.

És minden eszközre szükség is van, mert MA a „sok kicsi sokra megy” korát éljük, amikor 250 forintokból jönnek össze a milliók...

De mindem eszköz csak akkor működik, ha valódi célok, őszinte és következetesen megfogalmazott üzenetek és egy valódi, elkötelezett közösség használja, amely képes arra, hogy ha baj van, összehangoltan tudjon mozdulni. Ennek a közösségnek az építése pedig folyamatos munkát igényel.

Ha van egy biztos, értékekre és egyértelmű célokra nyugvó alap, egy keménymag, akkor erre bátran épülhet rá egy krízishelyzetben egy jóval szélesebb, hatalmas változtatásra és eredményekre képes instant közösség – mert az erős alap el fogja bírni.

Köszönöm, hogy meghallgattak!

Strommer Pál, levezető elnök:

Köszönöm szépen. Következő előadónk nem először szól Önök-höz. Most bemutatja a Katolikus Karitászs menekültügyi program-ját és a menekültekért végzett széleskörű tevékenységét, különö-sen pedig azokat a programokat, amelyek a befogadó állomásokon tartózkodó, a határ mentén kialakult krízishelyzetben segítségre szoruló, a kísérő nélküli kiskorú és az egészségügyi ellátásra szoru-ló menekültek segítése céljából indultak el.

*A Katolikus Karitás� menekültügyi
programja és a menekültekért végzett
széleskörű tevékenysége*

Zagyva Richárd
igazgatóhelyettes, Katolikus Karitás�

Szeretettel köszöntöm Önöket. A Katolikus Karitásznak a menekültügyi tevékenységéről próbálok egy összefoglalást mutatni Önöknek. A Katolikus Karitás�, mint a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete szerte a világon, felelősséget érez a rászorult csoportok támogatása iránt. Így ebbe a körbe beletartozott mindig is a menekülni kényszerülőknek a segítése is. Azt gondolom, hogy most csak visszamenőleg egy-két évre utalok vissza. Korábban is jellemző volt ez a tevékenység, még ha csendes is, de 2013 óta már együttműködési megállapodás van a befogadó állomásokkal. Több módon is nyújtott segítséget a menekültek részére az utóbbi

években. Azonban ez az idei évben a menekültek számának megnövekedése folytán ez a segítség automatikusan megtöbbszöröződött, illetve a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia fel is kérte a karitást, hogy egy kidolgozott menekültügyi programmal és ennek a tevékenységnek a megerősítésével próbáljon még nagyobb segítséget nyújtani azok számára, akik igazán bajban vannak a menekültek között. A Katolikus Karitás ezek alapján el is indított egy nagyobb mérvű segítségnyújtást és különös tekintettel a krízishelyzetbe kerülő bevándorló migránsoknak, családoknak, idősseknek, betegeknek a támogatására, valamint az alkalmazotti, menekült vagy menedéket kérők menedékes státuszt kapókra, illetve a kísérők nélküli kiskorúak támogatására, valamint az emberjogi jogsértések és a vallási alapú üldözések áldozatainak a támogatására. Ezen célcsoportok támogatásának az összességéként alakult ki az a menekültügyi program, amit a karitás próbál folytatni.

Az utóbbi hónapokra visszatekintve néhány képkockát és néhány eseményrészletet próbálnék felvázolni. A menekülttáborok támogatására azért volt szükség, mert a befogadó állomásokon váratlanul megtöbbszöröződött a létszám, így adott esetben nagyobb higiéniai és egyéb ellátásra volt szükség, amelyre természetesen nem lehet felkészülni vagy nem olyan egyszerűen, így közvetett támogatások történtek a karitás által a menekülteknek. Még pedig úgy, hogy tárgyi eszközök, adományok, élelmiszerek és higiéniai eszközök és egyéb tárgyi adományokkal rendszeresen támogatta már az utóbbi években, de idén már kiemelten a befogadó állomásokat, valamint a rendőrségi regisztrációs pontokat. Illetve idén nyáron júliustól a főtí Károlyi István Gyermekközpontot is, ahol a kísérők nélküli kiskorú menekültek kerültek ellátásra. Néhány kép. A higiéniai eszközök voltak a legjellemzőbb támogatási forma a tárgyi adományok mellett. Itt néhány kép látható Écsy Gábor atya a karitás országos igazgatója, aki személyesen is meglátogatta a főtí gyermekközpontot és több alkalommal indítottunk támogatást a részükre. Például ide tartozik egy higiéniai feladat ellátást ellátó faháznak a felépítése, ami a váci egyházmegyei kari-

tász elnökének a támogatásából valósult meg, valamint a rendszeres adományok. E mellett más ideiglenes befogadó állomás, illetve regisztrációs pont támogatása is megtörtént. Csak hogy néhányat említsek: Nagyfa, Rösztke, Vámoszabadi. Természetesen a legfőbb táboroknak, mint a főtí gyermekotthon támogatása mellett a nyár végén kialakult migrációs krízishelyzet egy olyan feladatot állított mind az egyházi, mind a segélyszervezetek elé, amelyre talán nem voltunk felkészülve, viszont mindenki próbált reagálni. Így a Katolikus Karitás� a határ menti feladat ellátásban, a határ mentén kialakult krízishelyzeteknek az orvoslásában is hatékony részt próbált vállalni. Legszimbolikusabb talán a Rösztkén kialakult krízishelyzet, ahol a szabad ég alatt töltöttek menekült családok éjszakákat, napokat ellátás nélkül, infrastruktúra nélkül, tehát gyakorlatilag egy befogadó állomás épült a mezőn. Itt a karitás� elsőként vonult le és egészségügyi bázist, valamint egy szociális segítségnyújtó központot állított fel. Ez egy sátrakból álló bázis, ahol orvosok, ápolók, önkéntesek és egyéb segíteni vágyók csatlakoztak a programunkhoz, mert – meg kell említeni – óriási összefogás valósult meg ennek a bázisnak a fenntartásával és működtetésével, és hogy ez az állapot szeptember 15-én megváltozott. Ez a rösztkei bázis szeptember 7-től 15-éig működött napi 24 órában, óriási feladatvállalással. Ezt követően a szeptember 15-i jogszabály változás következtében megszűnt a menekültek jelentkezése azon a határszakaszon, és áttevődött a horvát szakaszra, valamint ugye az osztrák és magyar határszakaszon is szükség volt a segítségre. Így egyszerre mindkét határszakaszon próbáltak segíteni mind az országos karitás� központ, mind az egyházmegyei karitás� központok. Néhány példa. Több alkalommal vittünk tárgyi és élelmiszer adományokat, valamint az osztrák, horvát határnál Szentgotthárd környékén folyamatos bázissal segítette a karitás� a menekülteket kiemelt figyelemmel a családokra. Még egy kitérőt engedjenek meg, mert sok statisztikával, számmal, különböző ideológiákkal találkozom. De az biztos, hogy ezen a területen nem voltak érvényesek a statisztikák, ugyanis ezen a területen renge-

teg a család, a beérkezők arányához képest teljesen más arányban jelentek meg a családok, sokkal nagyobb arányban. Legfőképpen azért, mert nem vállalták a regisztrációs pontok kikerülését. Nem vállaltak annyi kockázatot, mint mondjuk az egyedülálló férfiak, és a röszei ideiglenes bázison rengeteg kisgyermek, család szorult segítségre. Mit jelenthet a szociális bázis egy ilyen helyen? Nyilván tárgyi adományok, ruhák, élelmiszerek átadása, információ nyújtás, tolmács biztosítása, az önkéntes segítők szorgoskodnak például a karitász sátrában. De ugyanúgy jelentős szerepet vállaltak meg nem tervezett feladatokban, mint a szemétszedésben is.

Az orvosi bázis belülről – Gyakorlatilag professzionális, hűhető sátrak felállításával tudott megvalósulni. Úgy gondolom, hogy ennek a bázisnak a létrehozása sem működött volna egy olyan összefogás nélkül, ami például magyar házi orvosok, a katolikus és egyéb lelkiségű mozgalmak és egyéb önkéntesen szerveződő, akár Interneten, Facebook oldalakon szerveződő csoportoknak a bekapcsolódásával valósult meg. Még annyit, hogy napi két-háromszáz betegellátás történt Röszkén, ami nagyon nagy szám. 24 óra leforgása alatt ilyen tábori körülmények között óriási számnak számít. Említettem a szentgotthárdi bázis felállítását, itt az úton lévőket támogató szombathelyi egyházmegyei karitász önkénteseivel élelmiszercsomagokat osztottunk, amennyi szükséges volt ahhoz, hogy átérjenek a határon a következő táborig. Nagyon sok ellentétéről lehet hallani, de azt tapasztaltuk, hogy igenis megmozdult a keresztény közösség és talán minket, keresztényeket is támadás ért azzal, hogy azt híresztelték, hogy nem voltunk ott. Itt most néhány bizonyítékot próbálok mutatni, hogy igenis ott voltunk. Ott voltak önkéntesek, katolikusok, keresztények, akik igenis tenni akartak, fiatalok, öregek együtt.

Még egy pont, szeptember 15. után jelentősen megváltozott a menekültügyi helyzet Magyarországon, gyakorlatilag nem érkeztek menekültek Magyarországra. Ellenben Szlovénián keresztül a változott útirány miatt rengetegen és a szlovén egészségügyi minisztérium, valamint a szlovén karitász segítséget kért a ma-

összefogást. Rövid szervezés után Szlovéniában október 24-én is felállítottunk egy, még a röszkéinél is sokkal szervezettebb orvosi bázist, ami jelenleg is működik, és november 30-ig biztosan. Folyamatosan megbeszélés kérdése, tárgyalás alatt van, hogy hogyan tudunk hosszú távú összefogást generálni akár a nemzetközi karitás szervezetek bevonásával. Itt még egy fontos pontot engedjenek meg, és lassan akkor be is fejezem, hogy a Magyarországinál is sokkal nagyobb összefogásra van szükség most jelenleg Szlovéniában és ez is megvalósult, de természetesen magyarországi szervezetek, támogatók, önkéntes szerveződő csoportok, valamint az egyházunknak a különböző mozgalmi által óriási önkéntes mozgósítás valósul meg. A napi 24 órás ellátást kb. egy nap 12-14 önkéntes tudja megvalósítani, amely között legalább két orvosnak lennie kell, hogy működőképes legyen. Ebből is látható, hogy ez most már egy hónapja fenntartható, hogy óriási mozgósítással kb. 150 önkéntes vett részt ebben a programban. Köztük rengeteg orvossal, ápolóval. Valamint támogatók nélkül nem tud egy ilyen megvalósulni, és hogy az előttem szóló említette, összefogás és kommunikáció nélkül sem. Tehát itt a Demján Sándor Alapítványnak a migrációs gyermekalapja is segítséget tudott ehhez nyújtani, valamint számtalan önkéntes külföldről is.

Csak néhány kép az orvosi sátorról. Itt még annyit az orvosi sátorról hogy teljesen más helyzet uralkodik, mint pl. a Röszkén fenntartott bázis során, mert itt egy kordonokkal körbezárt, a helyi katasztrófavédelem és a rendőrség által koordinált bázison tevékenykedik a karitás, viszont napi négy-ötezer érkező menekült között. Itt a bázis kívülről. Nem is ezzel a képsorral, hanem még egy momentummal zárnám: Écsy Gábor atya, a karitás igazgatója néhány hete Rómában járt, és egy menekültügyi összefoglalót juttatott el Ferenc pápának. Még ezt a képet megkeresem és köszönöm szépen a figyelmet.

Strommer Pál, a fórum levezető elnöke

Köszönöm szépen. A Jezsuita Menekültszolgálat, a reflektió, a társadalmi érzékenyítés és a konkrét szolgálat terén kezdte el munkáját. Célja, hogy hiánypótló módon tudja segíteni a nagyok, állami, civil és egyházi rendszerek működését a sajátos keresztény és jezsuita többletet keresve.

Jezsuita Menekültszolgálat

Solymoskövi Luca
szakmai koordinátor

Köszönöm a lehetőséget, hogy bemutatathatom a Jezsuita Menekültszolgálat eddigi tevékenységét. Az eddig elhangzott előadásokban a kereszténység tükrében vizsgált tudományos, filozófiai és politikai vonatkozású értelmezéseket hallottunk.

A Jezsuita Menekültszolgálat a társadalmi érzékenyítés jegyében konkrét szolgálattal kezdte meg munkáját. Célja, hogy hiánypótló módon, segítse a már meglévő kezdeményezéseket.

A képek, melyeket bemutatunk, online is elérhetőek honlapunkon.

A Jezsuita Menekültszolgálat alapelveit Forrai Tamás Gergely jezsuita provinciális augusztusban, írásban hozta nyilván-

nosságra. Ezek az alapelvek a keresztény hitünk szeretetparancsolatára épülnek.

- A menekültek emberi jogainak tisztelete és védelme, a Szent István-i hagyomány alapján idegeneket befogadó társadalom érdekében.

- Tiszteljük a nemzeti identitást és a jogot a nemzeti nyelv és kultúra, valamint falvaink és városaink védelmére, hiszen ezek alapján van lehetőségünk valódi befogadásra!

- Tiszteljük és védjük az értékalapú Európát, ehhez való tartozásunkat, és a rá jellemző szubszidiaritást és szolidaritást!

Tudatában vagyunk annak, hogy felelősségünk komoly, tevékenységünk közösségi és személyes áldozatokat követel. Alázatosan ki kell jelentenünk, hogy mi sem tudjuk a megoldást a jelenlegi helyzetre. Azonban felelősséget érzünk az iránt, hogy tudatosítani kell a hívő és nem hívő emberekben egyaránt, hogy az európai identitás meghatározó érték, ami azonban felelősséget is jelent.

Úgy gondoljuk, hogy minden szinten szükséges a tudatos keresztény magatartás megerősítése. Akár cselekszünk, akár nem, a hétköznapi életünkre olyan hatással van a jelenleg kialakult helyzet, ami mellett nem lehet elmenni szó nélkül. Gyakorlatilag, a Jezsuita Menekültszolgálat az elmúlt hónapokban vállalta (– itt képekkel is illusztrálom –,) a helyzet tágabb értelmezését, a tágabb, társadalmi szinten megvalósítandó reflexió lehetőségét.

Ez a reflexió a nyár folyamán kezdődött el a jezsuita rendtartományon belül, amit szeptemberben egy gyakorlatba áthelyezett program kialakítása követett. Ez a program képviseli azt a pluszt, annak a jezsuita sajátosságnak a megtalálását, amivel kiegészíthetjük a más segítő szervezetek már meglévő munkáját, azokhoz hozzáadva.

Hosszabb távon az integráció útjait keressük. Arra keressük a megoldást, hogy azok a menedékkérők, akik hosszú távon kívánnak Magyarországon maradni, hogyan részesülhetnek

a legmegfelelőbb integrálási, oktatási és személyes támogatásban, keresztényi elvek alapján. Alapelvünk az együttműködésben, hogy kapcsolódjunk az állami struktúrához, tehát végzett tevékenységeinket e struktúra kiegészítésének tekintjük, szorosan együttműködve más civil szervezetekkel. Ennek a legjobb példáját jelenleg Fóton látjuk. Ott a kísérő nélküli kiskorúak váratlan megjelenése – a szeptemberi szerb határzár után – olyan helyzetet eredményezett, hogy a helyi befogadó intézmény erőforrás kapacitása támogatásra szorult. Négy önkéntesünk naponta nyolc órát töltött ott, hogy a fiataloknak a napirendjét kicsit keretbe foglalja, hogy tartalmas időt töltsenek velük. Ez egy gondviselészerű egy hónap volt: a menekültszolgálathoz Taizé-ből (Franciaország) érkezett négy önkéntes, akik egyik pillanatról a másikra jelentkeztek, mondván, segíteni jöttek, mert hallották, hogy itt, Magyarországon súlyos helyzet van. Azt mondták, felelőségüknek érezték, hogy nekik is segíteniük kell. Éppen az adott időszakban jelentek meg tehát a menekült fiatalok Fóton, és az önkéntesek négy hétre ígérték magukat. Éppen ennyi időt töltöttek a kísérő nélküliek is Fóton, mivel, sajnos, a nemzetközi védelem ellenére ezek a fiatalok elhagyták az intézményt és nyugatra távoztak.

Tapasztalataink alapján fontos együttműködni azokkal a civil szervezetekkel Fóton, akik már korábban is részt vettek a fóti intézmény életében. Ezért életre hívtunk egy kéthetente megvalósuló fórumot, ahol mód nyílik átbeszélni az oktatási programokat, amiket az aktuálisan ott lévő fiatalok számára, mentor programokként valósítunk meg. Cél, hogy a foglalkozások összehangoltak legyenek, és tudjunk egymás munkájáról. Így tudjuk támogatni a helyi intézmény munkáját.

(A most vetített képek egy fóti moszlim ünnepen készültek, ahol együtt ünnepeltünk a fiatalokkal. Egy különleges kulturális találkozás volt. Ebből is érezhettük, hogy törődni kell ezekkel a fiatalokkal, mert nagyon sok értéket hoznak magukkal.) Minden munkában, nemzetközi szintéren is, kialakítható

az a fajta közös nyelv, ami nélkül nem képzelhető el kultúrák között semmiféle együttélés.

(A következő képek a horvátországi misszió során készültek. A Jesuit Refugee Service – a nemzetközi Jezsuita Menekültszolgálat – együttműködő szervezetünkkel jártunk ott. A JRS a vietnámi háború után jött létre. A világon jelenleg kb. 50 helyi szervezete van.) Horvátországban, Zágrábban található a balkáni központ. Ez fogja össze a szerb, a macedón és a horvát tevékenységeket. Tulajdonképpen szolidaritásból, a helyi segítők támogatására érkeztünk Horvátországba. A helyiek már hónapok óta részt vesznek a munkában. Szeretnénk az ő támogatásukra mi is önkénteseket delegálni, mert úgy gondoljuk, fontos a helyi táborokban is, hogy meg tudjon jelenni, nemcsak a civil szervezetek, hanem az egyházi szemlélet is. Ez fontos, mert egy ilyen tömeghelyzetben, ahogy látjuk – ahogyan a terepen is kint vagyunk – a társadalomban is nagy félelmet kelt, hogy „csak jönnek, jönnek”. Ez egy konfliktust okoz az emberekben, ahogyan ez egy tábori helyzetben is megvan. Naponta több ezren érkeznek folyamatosan, ami nagyon fárasztó munka még a szakemberek számára is. Ezért fontosnak tartjuk, hogy ennek tudatában legyünk és úgy menjünk oda segíteni, hogy mi azokat is szeretnénk támogatni, akik ebben a fárasztó munkában vesznek részt. Azért, hogy ezzel egy kicsit a béke fenntartását is szolgáljuk, mert sokszor egyetlen mondaton, egy elfáradt emberen múlnak helyzetek. Ezért egy ilyen tömeghelyzetben szükséges, hogy mindenkinek meglegyen a pihenőideje és a kellő támogatottsága.

Az ima háttér is elengedhetetlen a Jezsuita Menekültszolgálat számára, ezért a közösség segítésére rendszeresen szervezünk imaesteket. Hiszen a terepmunkában az egyéni válaszok keresése is támogatásra szorul, amihez az ima is segítséget nyújt.

Minden szervezetnek megvan a maga profilja. Így például a Karitásznak, vagy az Ökumenikus Segélyszervezetnek. Mi

nem vagyunk hasonlóan nagy segélyszervezet. S mi az általános reflexiót és a hosszútávú, integrációs, oktatási programokat szeretnénk fókuszba helyezni, és megerősíteni.

Köszönöm szépen a figyelmet!

Strommer Pál, a fórum levezető elnöke

Nagyon szépen köszönöm. A Magyar Református Egyház Menekültmissziója 2006 óta működteti a menekültek társadalmi integrációját elősegítő programjait. A lakhatás, az oktatás, a munkaerőpiaci integráció területén. Mai utolsó felkért előadásunkban Kanizsai Nagy Dóra misszióvezető számol be jó gyakorlatokról, illetve eredményeikről. Kiemelve a befogadó társadalom és a befogadó közösségek szerepét, mint a sikeres integráció alapfeltételeit.

Magyar Református Egyház Menekültmisszió

Kanizsai-Nagy Dóra
misszióvezető

Nagyon szépen köszönöm a meghívást és azt a lehetőséget is, hogy a mai együtt töltött pár óra után egy számomra reményteljes, és nagyon gyakorlati életképet mutassak a református egyház menekültszolgálatából kiindulóan. Egy fával kezdem az előadást, ami az előadás során a gyökerektől az öntözőkannán át a gyümölcsökig szeretném végigvezetni a testvéreket, szeretném megmutatni azt, hogy mi 2005 óta milyen eredményeket láttunk a társadalmi integrációban azok között az emberek között, akikkel szolgálatot végzünk. A református egyházban 2005 körül néhány testvér rendszeresen elkezdte látogatni a menekült tábortokat, a befogadó állomásokat. Debrecenben, Bicskén az első években és utána továbbmentünk, az összes intézményt látogattuk. Hiszen

tudjuk, hogy akik fogvatartottak, akik hazájukat elvesztették, akik üldözés elől menekülnek, akik traumákat szenvedtek el, családjukat veszítették el, felfordult világot hagytak a hátuk mögött, őket vigasztalni és látogatni kell, szeretetet kell mutatni feléjük. Nem gondoltuk, amikor a látogatásokat elkezdtük, hogy ez többről fog szólni, mint látogatás és vigasztalás és együtt töltött idő. De ahogy az emberek megismerik egymást és meghalljuk egymás történetét, észrevesszük azt, hogy a többi problémával is szembesülnünk kell és felelősséget vállalhatunk abban, hogy az életüket megjavíthassuk. Bár törvényi szabályozás az elismert menekült és oltalmazottak számára az utóbbi évek során egyre letisztultabb, egyre bizonyosabb és halljuk sokszor, hogy nagyon sokféle ellátásban részesülhetnek a menekültek, és a magyar állampolgárokkal azonos jogok, és kötelezettségek érvényesek rájuk. Viszont nagyon fontos azt is észrevenni, hogy ha ezek a szabályozások törvényi szinten, papír alapon nagyon is bizonyosak, egy eltérő kultúrából, magyar nyelvet nem beszélő ember számára, aki traumákat hordoz, nagyon nehéz ezekkel a jogokkal azonnal élni és ezeket alkalmazni. Ezért arra koncentráltunk, hogy amikor elhagyhatják a menekülttábor ezek az emberek, akkor legyünk ott mellettük barátként és testvérként, és segítsünk nekik utat mutatni, hogy hogyan is kezdhetik el az életüket újjáépíteni. Azokat az embereket, akiket mi megismertünk, ennek az igének a fényében látjuk. Tudom, hogy sok mindent hallottunk a mai nap folyamán, de hadd mondjam, hogy az embereket, akiket én ismerek, én tényleg olyan embernek látom, akik nem szívesen hagyták el a hazájukat, honvágyuk van, ha a gyerekeikkel együtt jöttek az országba, akkor elmondják, hogy a gyerekeik egyszer újra megismerhetik azt az országot, amit hátra kellett hagyniuk. A szülőknek általában nagyon nehéz, és nap mint nap szívesen visszatérnének. De az tartja itt őket, hogy itt elengedhetik a gyerekeket az utcára, iskolába egyedül, és nem kell aggódni értük.

Magyar nyelvet tanítani, tartós lakhatási lehetőségeket elősegíteni, oktatási, szakképzési programokat rendelkezésre állítani, kö-

zösséget építeni. A közösség, a közélet még más vallású emberek számára is nagyon sokszor a gyülekezetekhez is kapcsolódhat. Hiszen mi, ahogy hallottuk is a felvezető előadásokban, akik ismerik a keresztényi identitást és a kultúrát, mi lehetünk azok, akik azt mondhatjuk, hogy gyere, megmutatom, hogy milyen országba jöttél. Elmondom, megmutatom és segítek neked előre menni ezen az úton ebben az országban előrejutni, megismerni, otthont találni. Integrációs szolgáltatásokat indítottunk el, és az évek során, ahogy megismertük az embereket, és ahogy megismertük a terület hiányosságait, próbáltunk egy egyre szélesebb körű szolgáltatás rendszert kialakítani. Eleinte csak azt gondoltuk, hogy magyar nyelvet kell tanítani és segíteni kell otthont találni. Rájöttünk, hogy ahhoz, hogy kétoldalúan, az ideérkezők és a magyar társadalom számára is hatékonyabb, gyorsabb, biztonságosabb, feszültségmentesebb legyen a beilleszkedés, ahhoz érdemes az elején, az első hónapokban, az első években ennél sokkal többet adni. Így az utóbbi években már egy lakhatási program során pl. nem azon van a fókusz, hogy az Európai Unió támogatás által ingyenes lakhatást biztosíthatunk családok vagy egyedülálló fiatalok számára, hanem szeretnénk ezt a biztonságos időt azzal tölteni, hogy a hétköznapi életben egy nagyon intenzív együttélést tudjunk kialakítani. Egy intenzív napirendet. Ők is erre számíthatnak. A menekülttáborban nem lehet a hétköznapi életet kellő aktivitással kialakítani. Aki ide érkezik, az minden erejével azt próbálja, hogy boldogulni tudjon. Ehhez meg kell tanulni magyarul, meg kell érteni, hogy hogyan működik a szociális rendszer, hogy működik az iskolába íratás, hogy működik a munkaügyi központ, ki az, aki segít majd állást keresni, hogy lehet ő is adófizető polgár, aki a gyerekeit felelősen neveli. Az iskolai integrációs programunkban évente 40-45 fiatallal foglalkozunk, 6 évtől 26 éves korúakig, sokan érkeznek a családjukkal, nagyon sokan érkeznek család nélkül, akik a gyermekvédelmi intézményekben laknak. A szülők sokszor sokkal lassabban tanulják meg a beilleszkedés és az új szabályrendszer sablonjait. A gyerekek gyorsabban értik meg a nyelvet,

a működést, és sokszor a gyerekek a szülők képviselői. Ezért nagyon fontos az is, hogy a gyerekekkel gyerekként bánjunk, hogy legyen egy védett időszak az életében, amikor arra koncentrálhat, hogy tanuljon és az ő közösségébe beilleszkedhet. A kísérő nélküli kiskorúakat pedig úgy ismertük meg, mint akik különböző okokból adódóan egyedül jönnek, és ezzel kell megbirkózniuk. Nagyon fontos, hogy aki 16-18 évesen érkezik, az is megfelelő magyar nyelvi képzést kaphasson, és úgy látjuk, hogy az szolgálja mindenki javát, ha ők is egy jó iskolai képzésben részesülhetnek, ha biztosítjuk annak a feltételét is, hogy 8 osztályos bizonyítványt szerezzenek, utána érettségizhessenek, szakképzésre iratkozhasznak be. Hiszen menekült és oltalmazott státuszú emberekről van szó, akik öt-tíz éven át itt fognak élni az országunkban és nem mindegy nekik sem és nekünk sem, hogy ezt milyen aktivitással töltik ki. Szeretnénk minél szélesebben megmutatni azt, hogy milyen perspektívára számíthatnak akár a következő tíz év alatt és se Szomália, se Afganisztán, se Szíria nem olyan ország sajnos, ahol abban bízhatunk, hogy a közeljövőben békés feltételek lesznek újra, és újra hazatelepülhetnek az emberek. Akik menedéket kapnak, azok számára biztosítanunk kell egy életutat Magyarországon is. Sokan a fiatalok között nem tudják, hogy milyen szakmát választhatnak. Lehet, hogy dolgozunk olyanokkal, akik értelmiségi családból származnak, a szüleik is képzettek, ők is nagyon motiváltak. Szomál fiatalok, akik állami, illetve privát oktatási rendszerben tanultak. Nagyon céltudatosak és villámgyorsan megtanulnak magyarul és keresik azt a lehetőséget, hogy olyan szakmájuk lehessenek, ami Magyarországon is hasznosítható, de hazájukban is. Ezért a szomál fiatalok nagyon sokan az egészségügyi rendszerben szeretnének elhelyezkedni. A szakmai gyakorlat egy olyan eszköz, amivel biztathatjuk őket, hogy érdemes tanulni, érdemes megnézni, hogy ne csak az ő sablonjaikban gondolkozzanak. Ami az ő országukban egy vágyott szakma, vagy az ő országukban egy hasznos szakma, lehet, hogy Európában vagy Magyarországon nehezen elérhető, vagy pedig annyira nem könnyen

hasznosítható. Ezért nagyon jó, hogy ha beletekinthetnek egy-egy lehetőségbe, könnyebben és biztonságosabban választhatnak utána. Külön hangsúlyt próbálunk fordítani a nők számára különösen a kulturális különbségekből adódóan. Vannak olyan családok, ahol a nők csak a nők között szeretnek tanulni, a nők a nőkkel szeretnek szabadidős programot eltölteni és mi ezt próbáljuk tiszteletben tartani és ebből egy új, különleges lehetőséget formálni. Vannak női nyelvtanfolyamaink, ahol nagyon sokat jelent az asszonyoknak, hogy kijöhetnek, ismerkedhetnek, barátkozhatnak. Azt is el kell mondanom ezen a fórumon, amikor migránsokról és menekültekről is egyszerre beszélünk, hogy a menekülteket, akiket én ismerek, általánosítva nehéz róluk beszélni, de mégis kell, tényleg minden figyelmüket arra fordítják, hogy hosszú távon itt maradjanak, mert nem reális a hazatérésük. A migránsok, akik akár az amerikai– közél-keleti, vagy magyar– közél-keleti házasságokból született gyerekek, ők azok és családjuk, akik sokkal nagyobb bizonyossággal vannak a felől, hogy ők egy ideiglenes időre jöttek Magyarországra, hogy a szülők vagy a továbbtanulásuk majd idővel majd egy másik országba viszi el őket vagy visszamennek a Közel-keletre. Nem tartják annyira fontosnak és létkérdésnek, hogy valóban a kulturális szokásokat megismerjék. A női programjainkon általában ezért a migráns asszonyok vesznek részt és kevésbé a menekültek. Közösség nélkül egyik szakmai sikertörténetet sem lehetne megvalósítani. Nem lehet ezeket az alkotóelemeket külön egyesével vizsgálni. Próbálunk ország ismereti előadásokat is és kirándulásokat is a közösségi programokon keresztül megmutatni, illetve a közösség a gyógyulás helyszíne is. Illetve amikor egy-egy EU-s pályázat lejár, akkor a közösség viszi tovább az embereket. Ezeket a szakmai tevékenységeket nem tudnánk a közösség ereje nélkül adni. Ez lehetetlen lenne, ha egy-egy befogadó gyülekezet nem állna mögöttünk imádsággal, szeretettel, önkéntesekkel, támogatással vallási különbözőségektől függetlenül. Egy pici fűszerként szeretném megmutatni, hogy mi az, amit hozhatnak az idegen kultúrájú emberek, nem feltétlenül rossz szoká-

sokat. Egy koszovói nagycsalád pl. az egész körfolyosós belvárosi háznak a „házinénijeként” funkcionált. Lakásokra vigyázott, az időseknek ment vásárolni, a nagyobb gyerekek a kisebb gyerekekkel óvodába sétáltak, teljesen szinergiában élt a ház.

Fiatalokat úgy ismerünk meg, mint akik nemcsak gyönyörűen megtanulnak magyarul, de gyönyörű eredménnyel érettségizhetnek is vagy továbbtanulnak. A menekültek számára a törvény megengedné azt, hogy honosítási kérelmet adhassanak be, hiszen bizonyos esetekben valóban olyan országokból jönnek, ahová a közeljövőben nem térhetnek vissza az ő saját politikai, vallási, etnikai üldözésükből adódóan. Ismerünk olyan embereket, akik, mint például ez a szomáliai asszony ezen a képen, egy dajkaképzést végzett. Református óvodába ment szakmai gyakorlatra, és a református óvodában töltött első napja után, illetve azóta folyamatosan „áldás-békesség”-get köszön. És boldog, hogy nem az egyszerű „jó napot”-ot használja, hanem az áldás-békességet. Ami az iszlám köszöntéshez is jobban hasonlít. Néhányan megismerhetők voltak az ügyfeleink közül az ENSZ-nek az idején menekültügyi kampányából, akik egy-egy sikertörténettel próbálták prezentálni azt, hogy kik is a menekültek. Egy bangladesi család pl. a középkorú szülők, akik már öt-hat nyelvet beszélnek, és hosszabb időt töltöttek a köztes országokban Banglades és Magyarország között, már annyira fáradtak, hogy nem tudnának újra egy szakmát megtanulni, vagy nem hisznek abban, hogy már a sokadik nyelvként meg tudják tanulni a magyart, és azt gondolták, hogy csakis a vállalkozás lehet az, amivel életben maradhatnak. Nem tudnának alkalmazottként dolgozni, ezért egy üzletet nyitottak. Ez az albán fiú egyedül érkezett az országba, és ő is nagyon gyorsan, nagyon erős kötődéseket létesített illetve szerzett Magyarországgal és Budapesttel, ő sem tudja elképzelni, hogy máshol éljen mindaddig, míg haza nem mehet. Szofi pedig azért egy fontos példa, mert ő a megérkezése után mindent jól csinált. Mindent úgy csinált, ahogy azt elvárjuk tőle, illetve ahogy egy törekvő, új otthon építő asszonnak ezt tennie kell. Nem egyedül volt, házastársa volt.

Gyerekeket nevelnek, hármat is, köztük kettőt autista jellegű tünetekkel születtek. Sok nehézségük van. A család mégis nagyon szépen haladt előre és mindent megtett. Az integrációnak talán az ittlétének a harmadik-negyedik évében azt mondhatjuk, hogy ügyesen integrálódott. Mégis családi problémák miatt, belső családi problémák miatt egyszer csak megint megbillent az élete és újra a szeretetszolgálati szervezetek figyelmébe került, újra szükség volt segítségre, újra családok átmeneti otthonába kellett, hogy kerüljön, és innen újra másodsor, sokadszor is helyreállt. Ismét dolgozik, egy magyar óvodában magyar dadusként. Nagyon megható mondatokat mondott a kampány során. Sokkal hosszabban is mesélni tudnék, de próbáltam egy pár képkockával megmutatni azt, hogy miről szól a mi szolgálatunk és mindez a szolgálat a társadalomhoz kapcsolódik. Mindannyian lehetünk ingatlantulajdonosok, az utcán útmutatók, az iskolapadban gyerekek és padtársak, akik elmagyarázzák azt, amit az ideérkező nem értett, nem ismert meg, tanárok, akik igenis türelmet fejezünk ki azzal, hogy a túlterhelt életünkben a folyosón még egy picit tovább magyarázzuk a leckét, tehát mindaz olyan terület, amihez szakemberek is kellenek, viszont a befogadó társadalomra is szükség van, és a befogadó gyülekezetekre is szükség van.

Köszönöm szépen.

Hozzászólások

Dr. Fischl Vilmos:

Tisztelt Konferencia! A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa főtitkáráként szólok hozzá ehhez a mai naphoz és a konferenciához. Azt gondolom, hogy sokat tanultunk ebből a mai naphoz eddig is. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa részéről úgy gondoljuk, hogy a menekültek és bevándorlók áradata készületlenül érte országunkat, vagyis minket. Sok fájdalommal mutatja ezt. A felebaráti szeretet azonban arra kötelezett és kötelez bennünket, hogy együttérzésünk jeleként segítségünk azokon az emberek, akik gyakran hónapok óta úton vannak. Akár étellel, itallal, meleg ruha felajánlásával. Kértük a segíteni szándékozó honfitársainkat is, hogy adományait ne egyenként, külön-külön vigyék el, hanem az egyházi szeretetszolgálathoz vigyék, mert ők tudnak igazán és a leghatékonyabban gondoskodni azok megfelelő helyre juttatásáról. A magyar állami hatóságok feladata, hogy elbírálják, kit illet meg a menekült státusz és kiket fogad be hazánk, ha ezt kérik. A hatóságoknak nem csupán a kérelmek elbírálása a dolga, hanem a háború, a politikai üldözés elől menekültek és a jobb élet reményében bevándorlók, illetve hazánkon átvándorlók megkülönböztetése is. Az állam nem mondhat le országunk közbékességének és biztonságának fenntartásáról. Feladata ellátásához a legszélesebb nemzeti összefogásra van szükség. Hazánk teljesítőképességének határait is látni kell. Amíg a menekült státuszt kérők várakozni kényszerülnek, részünkről addig is megilleti őket az emberséges bánásmód. Magyarország polgárai pedig részükről a jószándék feltételezése és a joggal elvárt türelem. Magyarország azt gondolom, ilyen szempontból tud helytállni. A kölcsönös bizalom meggyorsíthatja emberek és családok sorsának rendezését. És végül pedig, mivel keresztények vagyunk, imádko-

zunk a kereszténység ügyéért itt Európában, a közel-keleten és az egész világon. A bibliai parancs szerint imádkozunk a világ felelős vezetőiért is és minden vezetőért. Az Európába érkezők között sokan vannak, akiket hazájukban pontosan, ahogy el is hangzott ma, keresztény hitük miatt üldöznek. Azt tartjuk jónak és kívánatosnak, hogy minden ember a maga hazájában, a maga kulturális és vallási keretei között éljen emberhez méltó életet. Hazánk és az európai zsidó keresztény kultúra jövője iránt aggodalmak közepette is meg kell azonban őriznünk a józanságunkat. Jézus ezt mondja Máté evangéliumának az ötödik fejezetének hetedik versében: Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.

Köszönöm a figyelmet.

Hetényi Péter:

Tisztelt elnök úr, Hölgyeim és Uraim! Komoly témák hangzottak el ma, és összességében csak gratulálni tudok az előadások megtartóinak, mert ragyogóan interpretálták a fontos tudnivalókat és azokat az alapokat, amikre gondolni kell és kellett volna az egész Uniónak és az ENSZ-nek. Én nagyon szomorú vagyok. Én a Magyar Kolping Szövetség országos vezetőségének a tagja vagyok. Sokat beszélünk erről, nagyon szomorú vagyok, hogy az Egyesült Nemzetek Szövetsége talán úgy mondhatnám, hogy az utóbbi néhány napban vagy néhány hétben hallottuk egyáltalán, hogy megmozdult valahol. Az Európai Unió valamivel előbb, de ők is jó később már. Amikor a problémák már tényleg itt voltak a határok előtt, és nem mérték fel azt, hogy mit lehet csinálni, mit érdemes, kell csinálni attól függetlenül, hogy az irgalmasság és a segítség a keresztény embereknek az egyik legfontosabb tudnivalója és Jézus is ezt hirdette, hogy a szegénynek adjatok, a nehéz helyzetben lévőket segítsétek. Ez valóban így van. De a gyakorlatban az Unió eléggé

kuszán kezdte el a működését ebben az ügyben. Én azt érzem, hogy amikor már a dolgok kezdtek előtérbe kerülni az elmúlt év vége táján, de ez évtől kezdve spirálisan felfelé haladt, csak azt lehetett érezni, hogy ide-oda tologatás van, összejöttek jó párszor, de igazi komoly döntést, egyhangú közös álláspontot nem tudtak kialakítani. Én itt most nem nevezetek uniós tagországokat, de sokkal hatékonyabban kellett volna. Elsősorban nagykövetségeken keresztül meg lehetett volna oldani – valószínűnek tartom, hogy Magyarország ebben talán kivétel lehetett – mert Magyarország eléggé az élenjáróként lépett segítségben is a migránsok felé, és azután látva az egyre spirálósabb tömegbeáramlást, a segítség dacára igyekezett külföld felé is lépéseket tenni. Csodálkozom azon, hogy nem az volt az elsődleges, hogy otthon, ahol vannak, mert nemcsak Szíria van, hanem voltak ezek között az országokból idejövők között, aki nem háborús országból jött, vagy éppen olyan, ahol voltak háborúk, vagy ilyen-olyan kisebb összetűzések vannak, de azokkal az országokkal az Uniónak közösen le kellett volna ülni és átbeszélni az egészet. Nem itt Európában, hanem ott lent, ott a helyszíneken. Nem egy helyszínen, több helyszínen, mert több országról van szó. Ezzel kellett volna kezdeni és ezeket kellett volna elsődleges feladatnak meghatározni úgy, hogy közben már az elején olyan tudós emberekkel, mint akiktől ma az előadásokat hallottuk, akadémikusok, tudósok minden vonalból, legalább 10-15 ilyen emberrel le kellett volna közösen ülniük és annak a tudatában, vagy azokat is meghívva, mert akkor a sok okos gondolat ténylegesen megvalósulhatott volna és nem pedig egy kusza helyzet, ami ma is van, hogy nem érezhető az összefogás. Sokkal jobban be kellett volna vonni az oroszokat már kezdettől, és az Unión kívüli olyan országokat is, amelyek nem nagyon mozogtak. Én Szaud-Arábiát is megnevezem abban, hogy egy óriási területű ország, viszonylag ahhoz képest nem olyan nagy népességgel, és egy gazdag ország. Tehát sokkal jobban tudott volna egy iszlám állam segíteni egy másik, több iszlám államnak, ami kisebb, mint Európa, ahol egészen más a hit, a vallás, a kultúra, tehát ezt kellett volna sokkal komolyabban venni, és ezekre sokkal

jobban odafigyelni. Gyors, hatékony intézkedések kellene most is, mert ezek nélkül széthúzás lesz, ezek nélkül nem lesz komoly meg-egyezés. Törökország kulcskérdés, benne Görögország is, de főleg Törökország, mert egy 80 milliós nemzetről van szó, és muszlim állam, iszlám állam.

Horváth István Péter:

Sok szeretettel köszöntök minden jelenlévőt, Horváth István vagyok, a Magyar Evangéliumi Szövetség, az Aliansz főtitkára. Mindenekelőtt nagyon köszönöm az első résznek azokat a gyönyörű szakmai megfogalmazásait, teljesen érthető, világos, korrekt volt és mértéktartó képet kaphattunk és mértékadó képet kaphattunk. A második részben pedig a nagyobb segélyszervezeteknek, karitás, ökumenikus, mondjuk baptista itt most nem volt jelen, de az is nagy munkát végzett ebben, és a református szeretetszolgálat is. Arról szeretnék az első percben beszámolni, hogy voltak olyan kisebb szervezetek, akik szintén felismerték azt, hogy milyen fontos meglátni ebben a helyzetben a lehetőséget. Nagyon sokszor inkább a félelem az, ami elfog bennünket, amikor egy tájékoztatást kapunk és úgy vagyunk mint a béka a kígyó előtt, hogy nem tudunk mit csinálni, nem tudunk mozdulni. Néhányan összeültünk, azt mondtuk, hogy vegyük észre az ebben rejlő lehetőséget. Ugyanis Jézus nekünk keresztényeknek azt mondta, hogy menjünk el széles e világra, és hirdessük az evangéliumot minden teremtménynek, és most úgy adódott, hogy széles e világból jönnek ide sokan és miért ne találkozhatnak a keresztényeknek a szeretetével, Krisztus kegyelmével? Azután ez egy nagyobb koalíció lett, 15 egyház, gyülekezet, missziós társaság összejöttünk, és koordináltuk azokat a tevékenységeket, amiket akár az állomásokon itt Budapesten, akár a szerb, vagy a horvát-magyar, illetve a horvát-szerb határon meg

most már más helyeken is történnek. Odamentünk az emberekhez, találkoztunk velük és felismertük azokat a szükségeket akár fizikai, akár lelki, szellemi szükségletekről legyen szó, amiben ezek az emberek benne voltak. És nagyon hálásak voltak a meleg italért, az ételért, a száraz helyért, és nagyon sokan hálásak voltak az arab nyelvű bibliáékért, illetve a több nyelven is jött üdvözet, hogy mi keresztények vagyunk és imádkozunk értetek. Nagyon sok pozitív visszajelzés volt. Olyan is történt, hogy az egyik fiú, akivel beszélgettem – négy éve foglalkozom menekültekkel – azt mondta, hogy ő maga nem mohamedán, nem is keresztény, ő ateistának vallotta magát Iránból, de olyan szeretetet kapott az út során, hogy ő szeretne oda visszatérni két-három hónapra és ő is szolgálni. Jézus azt akarja, hogy az ő szeretetével legyünk ezek felé az emberek felé és megváltozhat az életük.

Köszönöm szépen.

Stevens Aaron Clark tiszteletes (Skót Misszió):

Tisztelt elnök úr, tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szeretettel köszöntök mindenkit, és a kétperces hozzászólásnak a lehetőségét. Bevándorlóként szeretnék emlékeztetni mindenkit a magyar nyelvnek a szépségére. Mert amikor valaki érkezik, mondjuk a szülőföldemhez, akkor azt mondjuk, *Welcome*. Azaz hogy: jó, hogy jött. De ha Magyarországra valaki érkezik, akkor azt mondjuk, hogy Isten hozott. Ez sokkal szebb. A menekülteknek is azt mondom, hogy Isten hozott, a magyar nyelvnek megőrzése érdekében és én hálát adok Istennek, hogy ide hozott menekülteket. Emlékszem, amikor nyáron a híradóban két fő téma volt. A migrációs válság és a kánikula, mert nagyon meleg volt. Emlékszem, amikor sétáltam az Andrássy úton, sok cuccot cipeltem, mert készültem a napközis táborunkra, és láttam, ahogy itt valaki megállított különböző em-

bereket, de senki sem ért rá. Igazából én is éreztem, hogy én sem érek rá, de a munkatársam azt mondta, nézzük meg, hogy miben tudunk segíteni. Ahogy közelebb kerültünk, láttuk, hogy annak a bizonyos hölgynek volt egy fehér botja. Ő vak. Kérdezte különböző emberektől, hogy hogyan tud onnan menni a Csengery utcába. Tudniillik ott nyáron nagyon fel volt törve az Oktogon környéke, talán a villamossínek javítása miatt, és az a vak hölgy a szokásos úton nem tudott menni, de mivel nem látott, azt sem tudta, merre menjen, hogy hazataláljon. Az összes magyar, akit megállított, nem segített neki. De a Kenyából érkezett munkatársam volt az, aki engem bátorított arra, hogy segítsünk. Azért mondom, hogy Isten hozta ezt a bevándorlót ide, hogy segítsen annak a vak hölgynek. De az nem a vége a történetnek. Mert, ahogy készültünk a napközis táborunkra, akkor a következő héten is volt a napközis táborunk, ahol keresztény gyerekek voltak. Voltak olyan gyerekek, akik semmilyen egyházhoz nem tartoznak, és voltak menekült gyerekek. Amikor mentünk egy közeli menzába ebédelni, ugyanaz a vak hölgy bejött ebédelni. És ki volt az, aki segített neki, aki kihúzta a széket neki, kérdezte, hogy hozza az evőeszközt? Hát egy palesztin muzulmán kislány. És amikor leejtette a fehér botját, akkor annak a kislánynak a bátyja volt az, aki felvette neki. Tehát ezek után akkor én kérdezném, hogy ki volt a felebarátja annak a magyar vak hölgynek? Én nagyon is hálát adok Istennek, hogy azokat a menekült, muzulmán gyerekeket ide hozta az Isten.

Köszönöm szépen.

Szabó Dániel:

Igen tisztelt elnök úr, teljes tisztelettel és köszönettel adózom az előtttem szólóknak mindazért a gazdag és világos tanításért és biztonyságtételért, ami elhangzott. Két percben az örökkévalóság-

ról is valamit mondani. Van ilyen a Bibliában gyakran, pl. az Ige testté lett, vagy Jézus Krisztus feltámadásról szóló bizonyossága. *En vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.* (János 11,25-26) Gondolataimnak az összefoglaló mondata ez volna, egy hitvallás egy bizonyos értelemben. A világ mindenkori támasza Isten hatalma és kegyelme folytán alkalmas arra, hogy Isten országa növekedjék. Ez csoda, titok és mégis megtapasztalás. Mögötte két igét idéznék a 24. zsoltárból. *Az Úr a föld és annak teljessége, és a népek, akik azon laknak.* A másik ige a Timóteusnak levélből: *Az az Isten akarata, hogy minden ember éljen, és az igazság ismeretére eljusson.* Nos, innen elindulva valljuk meg, hogy milyen félelmetes üzenetekkel is találkozunk egyrészt a megmérettetésünknek az útján. Európa falára is fel van írva, *Mene, mene, tekel ufarsin* – Megmérettél és hűjával találtattál. Különösen két pontra utalnék. Magunk is aláállva ennek a falnak nyilván személy szerint mindnyájan részben Isten nevének, Isten örökségének a megtagadása, vagy nem komolyan vétele, részben pedig a magzatoknak a gyilkolása. Mi sajnos magunk is 30 év alatt hét millió Isten adta, Isten teremtette életet oltottunk ki. A másik vonal, amely irányba elléphetünk, viszont sokkal reményteljesebb, és a bűnbánattal együtt, amit hordozunk, ez pedig a misszió. Isten missziója, Isten gondolata, az egész emberi világ üdvözítése, ebben nem lehet megállítani az Urat, birodalmak sem tudták megállítani és nekünk is tennivalónk van ebben. Gondoljunk a 24. részére a Máté evangéliumának, amelyikben utolsó idők vonásai is előjönnek. Részben minden spekulációt leállít az Úr, másrésztől viszont int, hogy vegyük észre a jeleket, hogy úgy ne járjunk, mint a Noé napjaiban volt. Végül is a dolgok összefoglalása Jézus részéről hangozzék el: *Ennek az evangéliumnak pedig hirdettetni kell a föld végső határáig, és akkor jön vissza az Embernek fia.* Addig pedig legyünk hűségesek mindezekben, kérjünk bölcsességet Istentől, megközelítési lehetőséget és jó reménységgel legyünk arra nézve, hogy az ő terve ki fog bontakozni és ennek mi is részesei lehetünk.

Köszönöm szépen.

Ablonczy Zsolt:

A Magyar Református Misszió és Szövetség tagjai nevében köszöntöm az egybegyűlteket, mint a Keresztény Civil Fórum Krisztus iránt elkötelezett és valamilyen belső motívum által szövetségbe tömörült jelenlévő tagjait. Fontos szerepünk van a magyar társadalom életében. Ebben a témakörben, és amit ma végighallgatunk, elsősorban azt szeretném elmondani a jelenlévőknek, hogy az utóbbi időkben büszke vagyok arra, hogy én magyar vagyok Európában, bár elég sok legyintés és ítélet érte a magyarokat, különösen a kormányfőnket a különböző intézkedései miatt. Mégis azt gondolom, hogy lassan Európa rá fog ébredni, hogy jó úton járt a mi miniszterelnökünk, illetve a mi parlamentünk, és ebben a házban itt a magam részéről, nem tudom, mellém állnak-e, köszönetet mondok azért, ahogyan ő ezt az egész kérdést kezelte. Félelmek és szorongások között élünk, ez így van. A félelmeink és szorongásaink azonban bennünket az elhívottságunkra is int, figyelmeztet. Mármint arra a tényre nézve, hogy szeretném a keresztény kultúra nézőpontjából. Ami nagyon izgalmas kutatást igényelne valamely tudós, akadémikus professzor részéről, talán meg is vannak ezek a kutatások, hogy hogyan is alakult a magyar kultúra és a keresztény kultúra viszonya egymáshoz és mikor melyiknek volt nagyobb ereje a történelemben. Mindenesetre megállapíthatjuk, hogy a modern korban, ez a XIX. század, a keresztény kultúrát óriási támadások érték, minden értékét megkérdőjelezték és semmibe vették itt Európában, és ennek a következménye megmutatkozott, és megmutatkozik ma is. A modern kor utáni posztmodern korban pedig minden más természetfeletti iránti titok iránt kinyílt a figyelem, a kereszténységet viszont félretették. Vajon milyen súlyban van jelen a keresztény kultúra a mai kultúrában? Képzőművészet, irodalom, költészet, zeneművészet, stb. helyen? Hogy van-e nekünk teendők, akik összeszerveződünk vagy összeszövetkezünk valamilyen motívum alapján arra, hogy

a kereszténységben nekünk titokból felfedezésre jutott ismeretünk szélesebb körben ismertté váljon? És ne kelljen átengednünk Európát egy másfajta kultúrának, hanem úgy gondolom, hogy ma is hódíthatna az a titok, amely Jézus Krisztus által Isten lelke megpecsételéssel ebbe a világba eljutott. Hódíthatnak, ha ezt megfelelő módon tudánk. Miniszter úr említett egy szót, és magyarázta is nagyon szépen, rácsodálkoztam, hogy ezt ő így tudja. A misszió az evangélium hirdetése, azaz nekünk itt ilyen feladatunk van. Nemcsak a segítő szeretet megnyilvánulása, az is, de a segítő szeretet csak ott van, ahol előbb a szívet megérintette valami.

Köszönöm a figyelmüket és a türelmüket.

Jáky Miklós:

Tisztelt Konferencia. A KDNP Keresztény Szociális műhelyének vagyok a vezetője. Lényegében egy kicsit szomorú vagyok, mert látom, mindez ideig nem alakított ki egyértelmű állásfoglalást a migrációs áradattal szemben. És ez úgy érzem, hogy befolyásolja a keresztény embereknek a gondolkodásmódját, sőt talán még az egyház gondolkodásmódját is. Ugyanis mi keresztény emberek nagyon nehéz helyzetben vagyunk, mert hiszen nem mondhatunk mást, csak azt, hogy a menekülteket be kell fogadni. Ugyanakkor azonban nem vesszük észre, hogy itt tulajdonképpen egészen másról van szó, ez csak ürügy. A menekülteket és a gyerekeket csak álcaként tartják maguk előtt. Meggyőződésem, hogy képtelenség azt elhinni, hogy Marokkótól kezdve egészen Pakisztánig sok ezer kilométerre lévő országokban egyszerre tör ki a vándorlási láz, egyszerre gondolják úgy százezrek, sőt most már tízmilliók, egyesek szerint százmilliók, hogy nekik Európába kell jönniük, mert ők tárt karokkal fogadják őket és lényegében munka nélkül ellátják őket. Ezt a migrációt tudatosan és aljas szándékkal hozták

létre még pedig a globalizáció erői. A globalizáció, ami nem más, mint a nemzetközi pénzvilágnak a nemzetállamok feletti uralma. Folyamatosan sorvasztják el a nemzetállamokat. Először kivették a kezéből a gazdaságot, gyakorlatilag az a gazdaság, ami minden hatalomnak az alapja, sőt, az életnek nem a lényege, hanem az alapja, ez ma már nem az államok kezében és irányítása alatt van. Ma már bevallottan a törvények és rendeletek 80%-át Brüsszelben hozzák és a nemzeti parlamentnek csak egy feladata van, hogy azokat elfogadja a jogharmonizáció révén. Most egy harmadik szakaszba érkeztünk, amikor a nemzettudatot is le akarják rombolni. Ne felejtjük el, hogy a kultúra nem egy színfolt, ahogy a liberálisok szokták mondani, nem egy színfolt, ez nem néptánc, nem baboskendő, a kultúra az minden ember belső sajátja, amely szerint gondolkozik, érez, ítél, amely szemüvegén keresztül látja a világot, amely szerint hat, dönt és cselekszik. Ha ezeket az embereket összekeverik, én tisztelem és becsülöm az iszlámot, a mohamedánokat, tisztelem és becsülöm őket, na de engedelmet kérek, a történelem nem tud egyetlen példát sem mutatni, ahol teljesen más kultúrájú emberek között ne lettek volna komoly súrlódások. Ez teljesen természetes. Aki egészen másként gondolkodik, az másképpen látja a világot, az mindent másképpen ítél meg. Én tudom azt, hogy nekünk, keresztényeknek toleránsaknak kell lennünk. Ezzel teljesen tisztában vagyok és ezzel egyet is értek. Na de az, aki mesterségesen és tudatosan, és tervszerűen hoz létre olyan viszonyokat, hogy az embereknek tolerálniuk kelljen egész életükben, az valahogy gonosztevő és az emberiség ellensége. Ezt vallom. Jézus azt mondta, hogy adjatok enni az éhezőknek. De azt nem mondta, hogy teremtsetek olyan viszonyokat, hogy minél több éhező legyen, hogy minél többnek segíthessenek. Én azt javaslom, hogy gondolkodjunk ezeken, mert nagyon nagy a felelősségünk.

Köszönöm szépen.

Király János:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves barátaim. Nagyon nehéz helyzetbe kerültem Miklós hozzászólása után, de így legalább gyakorolhatják rajtam a megbocsátást, irgalmat és egyéb keresztényi értékeket, ami miatt olyat mondanék, amivel megsértenék bárkit is, bár ezt nem szeretném. Nem szeretnék a hezbollah kinyújtott keze lenni, tehát én is az ateizmust tartom a fő ellenségnek, ahogy ők is. Illetve ennek a mai formáját, amit Jáky úr is mondott, a globalizmust. Mind, hogy milyen fedőnevek alatt jelenik meg. Emberi méltóság, vagy milyen küzdelem, milyen formát vesz fel, de egész egyszerűen a migráns áradat ebben a zavaros helyzetben még zavarosabb szituációt teremtett, és nem is adott igazi válaszokat. Én ezért nem pusztán az iszlámot látom most kereszténység ellenségének, hanem a francia forradalom óta szinte töretlen keresztényellenességet. Nem az iszlám robbantotta fel a Regnum Marianumot, nem ő hozta létre Gulágot, Recsket, Kistarcsát, nem ő okozott az utóbb két-három évszázadban ekkora gondot, bár nagyon elgondolkodtató, amit Maróth professzor úr mondott, hogy végső céljuk nekik ezért döbbenetesen keresztényellenes. Én azért egy olyan kompromisszumot vagy olyan egyensúlyt és odafigyelést szeretnék mindnyájunktól, hogy ne hagyjuk, hogy ez a globalista, liberálisnak mondott brüsszeli erőcentrum erős iszlámellenességgel egy harcba vigyen bennünket az iszlámmal szembe, mert ebből csak az iszlám és a kereszténységnek a közös ellensége, ez az ateista-globalista hatalom jöhet ki győztesként. Második megfontolási pontként, hogy ne hogy olyan irányba tudják a szintén ateista-globalista és egyöntetű propaganda sajtójukkal irányítani a közhangulatot, hogy ezzel az EU-nak a további központosítását ériék el és kvázi kikényszerítsék azt, hogy ők még több hatalmat szerezhessenek maguknak. Óriási veszély lenne számunkra. És ami miatt most tényleg lelkiismereti, tényleg nagyon nehezen szánom rá magam, de a fiatal képviselőit a se-

gélyszolgálatoknak jobb lenne, ha a fülüket befognák. De végül is keresztényi kötelességünk, nagyon segíteni kell, én is így vagyok. De amikor az elvi és a tárgyi tény alapján tudom azt, hogy még ha egy is van az egymillió között, de annak is ételt-italt adtam, aki itt ment át a segélyszervezeten, és utána felrobbantott 150 embert. Nem tudom, hogy viszonyuljak, segíteni szeretnék nyilván, tehát ez a tanítás erre kötelez, de nem a segélyszervezeteknek kell nyilvánvalóan ezt a lelkiismereti problémát megoldani, ezt az államnak bármilyen eszközzel ki kell szűrnie és el kell választania a menekültet és a terroristát. De jelen pillanatban sajnos ehhez keresztényként még hozzájárulunk. Nagyon nagy türelemmel tűrjük azt, hogy a mellettünk ülő esetleg fegyvergyáros, esetleg F 15-öst és több harci eszközt küld a szerencsétlen menekülteknek, az ott-honaiknak a szétzúzására.

Köszönöm szépen.

Speidl Bianka:

Köszönöm szépen, hogy még egyszer szót kaptam. Nem terveztem be, alapvetően nem biztos, hogy egyet fognak érteni a hozzászólással, de a megelőlegezett bizalmat nagyon szépen köszönöm. A következőről van szó. Hallgattam a hozzászólások jó részét és természetesen előtte a segélyszervezetek beszámolóit, illetve a tevékenységét a menekültekkel kapcsolatban. Nagyon fontos dolgot szeretnék mondani. El kell különítenünk azt a fajta kis léptékű, kis mértékű, adott esetben folyamatos érkezést Magyarországra is, ami azt eredményezte, hogy nálunk is élnek pillanatnyilag bevándorlók. Kis közösségek, alapvetően és nagyon átlátható módon működnek. Én úgy gondolom, hogy a gyanakvás légkörét nem szabad erősíteni. Meg kell különböztetni ezt az elmúlt folyamatot attól a folyamatától, ami jelenleg zajlik. Ettől a kontrollálatlan, nagy

tömegben zajló és alapvetően ellenőrizetlen tömegtől. A segítség-szervezetek munkája rettenetesen fontos. Ezt senki ne kérdőjelezze meg. Miért fontos ez? Hogyha a mostani helyzetet vesszük alapul, a nagy tömegeknél egyrészt zajlik a világban egy média-háború. Ha tetszik, ha nem, akkor is, ha minket nem érdekel az, hogy Brüsszelben mit gondolnak rólunk, vagy hogy a nyugati sajtó mit ír rólunk, ez a mi szívünk joga, de ettől ez a tényező még létezik. Tehát nagyon fontos azt felfogni, hogy azok a szervezetek, akik bármilyen humánus segítséget nyújtanak az itt nagy tömegben átáramló és ellenőrizetlen háttérű menekülteknek, Magyarország imázsát erősítik és azt az üzenetet közvetítik, ami arra mutat, hogy Magyarország valóban nem idegengyűlölettől és mindenféle izmosoktól vezérelve állapított meg egy álláspontot, hanem azért mert ez most politikailag így korrekt, ahogy a magyar kormány állást foglal. De ennek semmiféle olyan háttere és olyan vonatkozása nincs, amit a nyugati sajtó előszeretettel szeretne Magyarországra ráhúzni. Tehát ez, ha úgy tetszik PR szempontból rettenetesen fontos. De nemcsak PR szempontból fontos, hanem valljuk be, azt hiszem, mindnyájan tisztában vagyunk azzal, hogy ezek a szolgálatok, ezek a segítség-szervezetek információt is adnak, a magyar szakszolgálatoknak nagyon fontos információforrásai. Nem direkt módon, indirekt módon. Ez a másik pont. A harmadik pedig és itt nagyon külön is nagyon köszönöm a református egyház részéről megszólaló hölgyet, aki bemutatta az integrációs projektet. Pontosan ez az, ami értéket közvetít az ide érkezőknek, ami elmondja nekik, hogy mi kik vagyunk, milyen értékeket képviselünk, mert az, aki „áldás-békesség”-gel köszön, sem ő, sem a gyereke nem fog fegyvert fogni és fegyverkezni Magyarország ellen. Tehát itt ez egy rettenetesen fontos érték-közvetítő feladat, és hozzáteszem, ez az, ami a nyugati társadalmak nagy részében hiányzik. Tehát ez a személytől személyig való odafigyelés, ami ugyanakkor azt is feltételezi, hogy tudom, hogy ki a másik, mert odafigyelek rá. Na, most itt természetesen úgymond kis létszámban lehetséges. Minden országnak megvan a limit, amennyiben ez lehetséges, de ez

sajnos így van, és valószínűleg ez alól Magyarország sem vonhatja ki magát. De ha ez valóban így működne, ahogy ezek az integrációs kísérletek nálunk működnek, akkor ezzel semmi gond nem lenne. A gond az a nagy létszámú, ellenőrizetlen ránk erőltetett folyamatokkal van. Végül még szeretném hozzátenni azt, hogy én éltem Szíriában, éltem Libanonban, korábban éltem Tunéziában is. Akkor, amikor én megvallottam azt, hogy én keresztény vagyok, amikor látták azt, hogy elmegyek a misére, az minden országban szimpátiát váltott ki az emberekből. Személyközi kapcsolatok szintjén beszélek, nem politikai, nem olyan szintekről, amik adott esetben ellenségességet gerjesztenek. Szíriában azt tapasztaltam, hogy a keresztény-muszlim együttélés a hétköznapi szinten élhető volt. Ezzel nem mondok ellent Maróth professzor úr szavainak, aki azt mondta, hogy vannak olyan tendenciák, amelyek a két vallás követőit rendszeresen egymásnak ugrasztják, és ennek a keresztények vallják kárát. Ezzel teljesen egyetértek. Viszont ha megvolt vallásosság, a keresztény identitás és öntudat kifejezése, az az egyetlen olyan mód, amellyel a muszlimok megszeliíthetőek.

Köszönöm szépen.

Téglásy Imre:

Tisztelt elnök úr, kedves honfitársaim! Krisztusban kedves testvéreim. Kettő percet kaptam a rendezőktől, amit nagyon köszönök. Történelmi értelemben véve úgy gondolom, hogy a legfőbb rendezőtől a nemző teremtő Istentől Európa politikusai és a magukat Krisztusnak tartó egyházak is ennyi időt kaptak, kettő percet arra, hogy térjenek meg ahhoz a négy milliárd éves alaptörvényhez, mely alapprogramként ekként vésődött a bioszféra minden eddig létező, ma létező és ezután is életre kelő léptörvényében. Tehát

zsidóba, kereszténybe, muszlimba, mindenkibe és mindenbe. Szaporodjatok és sokasodjatok és töltsétek be a földet. Kérdés, hogy vajon hogyan is kell megtérni és miért kell megtérni? Mindenekelőtt azért, mert 250 éve azt írják be az európai népek és nemzetek törvényébe, hogy ne szaporodjatok, ne sokasodjatok, és ne töltsétek be a földet. A teremtés tagadása nyomán csak a gyermekeink megölését jelentő abortusz miatt a legutóbbi fél évszázadban – nagy számot fogok mondani – 2,2 tized milliárd magzati életkorú gyermeket nem engedünk a világra. Ők voltak a világ menekültjei. A magyarországi politikai elitek 1956 óta formálisan is rendre hazauzennek a saját népük Istentől kapott termékenységének. Ennek eredménye az a hiány, az az űr, amit az anyaméhek legbelső nemzeti határain belül megfogant, de világra nem engedett hét millió magzat gyermek elvetetése jelent. Ők a mi tegnapi, mai és holnapi menekültjeink. A termékenység ellen a termelékenység profitszerző érdekéből indított háború és a nyomában fakadó űr az úgynevezett teljes termékenységaránnyal leírható és letagadhatatlanul leírható. Európában átlagosan 1,4 gyermeket hozunk világra. Ez azt jelenti, hogy az egész Európai Unió a benne keletkezett demográfiai űr miatt vonzó hely a lakóinál magasabb termelékenységi aránnyal büszkélkedő népek és nemzetek fiataljainak és mindenkinek. Tehát az űrt, az európai űrt, és minden űrt, ahol a népesség kevés és nem reprodukálja önmagát, ott más népek és nemzetek fognak megjelenni. Ez a bölcsők háborúja, amit nem a bevándorló idegenek, hanem az európai anyaméhekből erőszakkal kitelepített, elhajtott magzatgyermek, a mi igazi menekültjeink nyomán keletkező hiányt hozott létre. Vessünk véget tehát a saját népeink termékenységét pusztító belső polgárháborúnak, mert két percünk van talán történeti mértékben, vagy talán még annyi sem, hogy megtérjünk, vagy legalább lassítsuk annak a jóslatnak a beteljesülését, amit Kölcsey már 1830-ban ekként fogalmazott meg: *És más hon áll a négy folyam partjára, Más szózat és más keblű nép.* Tehát honfitársaim, Ne bántsd a magyart!, ez a jelszó, Zrínyi jelszava. Mi pedig azt mondjuk, hogy életre fel, egy termékeny

és gondoskodó anyaországért, tehát békét az anyaméhben, mert méhében él a magyar nemzet. Isten éltesse a magyarokat!

Köszönöm figyelmüket.

Úri Ágnes:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány képviselőjében kértem szót. Keresztény emberként meggyőződésem, hogy bajban lévő embertársainkon kötelességünk segíteni. De az egész világ minden baját nem tudjuk megoldani. Képességeinkhez, lehetőségeinkhez mérten a hozzánk legközelebb állókkal kell kezdeni, aztán maradék kapacitásunkkal bővíthetjük a kört. Családunk, rokonaink, szomszédaink életének jobbra tétele után elsősorban nemzettársaink gondjain kell segítenünk. Alapítványunk, ahogy neve és alapszabálya is mutatja, a kárpátaljai magyar katolikus lakosság segítségét tűzte ki célul immár 25 éve. Ezeknek az embereknek az életkörülményei nagyon nehezek. Köztük is vannak, akik a jobb megélhetés reményében külföldön vállalnak munkát. Akik Magyarországra jönnek, beszélnek közös anyanyelvünket, dolgozni akarnak és tudnak. Többnyire rendelkeznek valamilyen szakképesítéssel. Sem a magyar államtól, sem alapítványunktól nem kérnek segítséget. A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány célkitűzése azonban az, hogy elsősorban a szülőföldjükön maradók boldogulását segítse. A legelesettebbeket élelemmel, tüzelőanyaggal, gyógyszerrel támogassa. Ennél azonban sokkal fontosabbnak tartjuk, hogy maradjon helyben elég jól képzett polgár. Orvos, pedagógus, pap, szorgalmas munkásember, gazdálkodó, magyar öntudatú gyermekeket nevelő családapa, családanya. Csak így maradhatnak életképesek a magyar gyökerű közösségek. Sajnos azonban az ukrán-orosz háború kitörése óta fiatal férfiak kényszerülnek elhagyni otthonaikat, családjaikat az életük

védelmében. Hiszen kötelező besorozás vár rájuk egy számukra idegen háborúban, amit ha esetleg túlélnek, akkor is testben és lélekben sérülten térnek onnan haza. Őket befogadni, támogatni elsőrendű kötelessége hazánknak. Fontos, hogy ők fordulhassanak hozzánk segítségért, nekik ne kelljen a világ másik felére futniuk menedékért, miközben messziről jött embereken segítünk, akik azt mondanak, amit akarnak, a közelünkben lévőkről ne feledkezzünk el.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Bándi Kund:

Engedjék meg, hogy az összmagyar testület nevében magyarul is továbbfolytathassam. Ez azt jelentette, hogy évekig éltek köztük, nemcsak ott, hanem más arab országokban is megfordultam, de nem váltam arabná. Háború folyik, és engedjék meg, hogy csak néhány kérdést tegyek fel, ami mind a mai napig megválaszolatlan maradt. Mivel háború van, a kérdéseim rögtön ezzel kezdődnének: Kinek áll érdekében ez az egész herce-hurca? Eljutott-e hozzánk a nyugati katonai doktrinának az az alapvető tézise, hogy nem legyőzni és megsemmisíteni kell az ellenséget, hanem totálisan megzavarni? Úgy látom, hogy ez be is következett. Ha az ellenségről van szó, akkor ki a mi ellenségünk? Ez is csak egy kérdés. A közgazdászok megállapították, hogy az első, második és a harmadik ukrán front teljes háborús költségvetése és erőfeszítése volt szükséges ahhoz, hogy ilyen tömegben, ilyen távolságban mozgósítsanak óriási katonailag szervezett tömegeket. Az egyes katonai szakértők szerint és ez is kérdés, hogy több mint harminc ezer olyan jól képzett titkosszolgálati tiszt együttműködésére van és volt szükség ekkora embertömeg mozgatására, vajon ki áll mögöttük? Vajon mi a célja, és kiknek a célja mindez a

zűrzavarkeltés a nagyvilágban és főleg hazánkban, Európában. A környező utódállamokban az I. és a II. világháború után szörnyű sorba kerültek honfitársaink és mégsem menekültek el valamenynyien a szülőföldjükről, nem milliós nagyságrendben keltek útra ezer vagy éppen tízezer kkilométerre. Ez a másik kérdés, amit fel szeretnék tenni végül, hogy vajon gondolunk-e arra, hogy ugyanilyen veszélyhelyzetben, ugyanilyen rettenetes sorban, akár életveszélyben vannak honfitársaink a környező utódállamokban és nagyon jól esett hallani az előttem szóló hölgyet, hogy Kárpátalját megemlítette. Megemlíteném természetesen a Felvidéket, Erdélyt, kiemelten Csángóföldet, de a környező országokban lévő és ugyancsak sanyarú sorban élő magyarok támogatását. Csodálatos dolog az, hogy távoli országokban élőket segítünk, de mint ahogy Kölcsey is megemlítette, az az első kötelességünk, a nyelvet, a jövőt és a hazánkat védeni.

Köszönöm. Isten áldásával.

Mihalicz Gyula:

Tisztelt elnök úr, tisztelt Konferencia! A Bibliaszövetség Egyesület képviselőjeként köszönöm szépen a részvétel lehetőségét immár nem először, többedszer és köszönöm a felszólalás, illetve a hozzászólás lehetőségét. Áradat, felelősségvállalás és segítségnyújtás. Ez konferenciánknak a címe. Az áradat az adott, erről folyamatosan értesülünk a sajtóból, saját tapasztalataink is lehetnek ebből, viszont a felelősségvállalás és segítségnyújtás az egy nagyon izgalmas szó. Először is hallgatva a különösen és a délelőtti előadókat, felveti az emberben a kérdést, hogy kik alkalmasak erre, mi, keresztény, civil szervezetek alkalmasak vagyunk-e erre, hogy felelősséget vállaljunk és segítséget nyújtsunk? Úgy álltunk ehhez a kérdéshez, hogy természetesen mi erre alkalmasak vagyunk. Nos,

engem nagyon megállítottak a délelőtti előadók ebben a témában, különösen, amikor azt mondta Maróth professzor úr, hogy nagyon elesett állapotban érte a keresztény társadalmat, Európát ez az áradat. És ez mindenképpen felveti a kérdést, hogy az elesett állapotú ember alkalmas-e felelősségteljesen dönteni vagy segítséget nyújtani. Nos, általánosságban a keresztény társadalmakról beszélt, nekünk fel kell tenni a kérdést, hogy azon belül, mivel hogy keresztény szervezetek képviselői ülnek itt, konkrétan a keresztény emberek, akik magukat Jézus Krisztus gyermekeinek, Isten képviseletében itt élőknek, feladattal ellátottaknak vallják magukat, vajon milyen állapotban vannak? Én úgy látom, úgy érzékelem, hogy nagyon elesett állapotban vagyunk. Azért van elesett állapotban a keresztény társadalom, mert a keresztények elesett állapotban vannak. Számptalan jel mutatja ezt. Az élvezeteknek élő keresztények, a bűnökkel terhelt keresztények, tessék megvizsgálni keresztény emberek házasságát, a válások, a tragédiák, az abortuszok. Ezek nem az általános, nem a keresztény társadalmaknak a jellemzői. Ez a keresztényeknek a jellemzői. Szeretik Istent a keresztény emberek? Mert csak az a társadalom, annak a társadalom előtt lesznek példák, akik ilyen életet élnek. A testvéri szeretetlenségről nem a legjobb példa az, amit hallottunk az előadóktól, hogy keresztények százazreit ölték meg Európán kívül, és tessék számba venni azokat a keresztény szervezeteket, egyházakat, akik ez ellen tiltakoztak. Én csatlakoznék ahhoz a megszólaláshoz, aki megköszönte a politikának, hogy ezt megtette, Magyarország miniszterelnöke volt talán az egyetlen Magyarorszáért, aki ezért kiállt, köszönjük neki. De mi hallgattunk, mert szeretetlenek a keresztények. Ez ellen nem mond példát az sem, hogy most megpróbáljuk bemutatni, hogy mennyit segítettünk a menekülteken. De beszélhetne erről a szomszédasszonyunk, meg a gyülekezetben lévő tagjaink is, hogy milyen a szeretetkapcsolatunk most. Ez egy nagyon fontos kérdés. Ezek oda kellene minden keresztényt kényszerítsenek Jézus Krisztus lába elé, hogy vizsgálja meg a szívünket, és adjon feloldozást, hogy bűnbánattal állhassunk oda, hogy

utána felelősséggel léphessünk, illetve segíthessünk. A következő gondolatom az, hogy kinek akar tetszeni a keresztyén ember? Az a tapasztalatom, hogy általában a társadalom elvárásainak. Az a kérdés az, hogy Istennek akar-e tetszeni? Azzal, amit tesz, amit csinál, az segítség, hogy milyen lépéseket kellene megtennie. Mindenki tudja ezt? Nos, felkészületlenül ért bennünket ez, de egy nagyon fontos. Ha felelősségről és segítségnyújtásról van szó, ne felejtsetek el, Jézusnak az volt a parancsa, mikor elment innen, hogy tegyetek tanítványokká minden népeket. Nem az volt, hogy adjatok mindenkinek kenyeret.

Köszönöm szépen.

Muzslai Gábor:

Köszönöm a szót tisztelt egybegyűltek. Újra köszönöm a lehetőséget. Nehéz dolgom van most, mert az előttem szóló sok mindenben szívem szerint szólt. Én egy tízgyermekes édesapa vagyok. Egyben olyan ember, aki személyesen átéltem a megtérésnek, újjászületésnek a csodáját és egy olyan házas missziónak lehetek az elnöke feleségemmel együtt, aki itt ül közöttünk, akinek nagyon hálás vagyok, hogy egy házas misszió vezetőiként hatással tudunk lenni a világra. A mai gondolatom az, hogy a keresztyén gondolkodás egy belső motiváltságot ad, hogy legyünk bátrak hatással lenni a világra. Ahogy hallottuk is többektől, a muzulmán értékrendszer teljesen más, mint a keresztyén. A kettőnek az együttélése látszólag lehetséges, de egymás beintegrálása, egyesítése gyakorlatilag lehetetlen. Olyan, mint a víz és az olaj keverése. Nem tudjuk összekeverni. Mit tehetünk? Meglepő dolgot fogok mondani. A legjobb védekezés a támadás. A keresztyén gondolkodás nem védekező, hanem támadó gondolkodás. És itt most nem a katonák ellenállására gondolok, vagy fizikai ellenállásra, hanem

két dolgot szeretnék gyorsan felvázolni, ami a támadást és a sikert ígérheti számunkra. Először is, ahogy az előttem szóló is mondta, újra kell gondolnunk, hogy mit jelent számunkra kereszténynek lenni. Látjuk a valóságot, hogy a kereszténység tulajdonképpen valójában programmá, kultúrává formálta a hitét. Úgy éljük meg a hitünket nagy általánosságban, tisztelet a kivételnek, hogy ez egy program. Míg a muzulmánok életvitelszerűen megélik a hitüket. Tehát mit tehetünk? Ezt a veszélyt csak úgy tudjuk kiküszöbölni, illetve az országunkon belül megerősíteni a nemzetünket, ha a tanítványozás alapelvein keresztül lelkileg, szellemileg megerősítjük a hazánkban élő embereket és felkészítjük őket arra, hogy mit jelent valójában erőteljes kereszténynek lenni. A második pontja a támadásnak, hogy lehetőség legyen számunkra az, hogy igen, mi hatással lehetünk akár a muszlim emberekre is, hogyha hajlandóak leszünk a gondolkodásunkat megváltoztatni, és saját magunkra vonatkoztatni a biblia átformálás szavait. Így kívánatosá tehetjük a kereszténységünket, ami most nem kívánatos. Illetve erőssé tehetjük a belső nemzeti gondolkodásunkat. Hadd lássák már meg, milyen az igazi keresztény tisztelet, mi az a keresztényi házasság, a gyermekvállalás, amiről ma többször hallottunk, és az igazi értékrend, ami nem csupán magasztos szavakból vagy programokból áll. Tehát hosszú távon – és ezzel fejezem be a gondolatomat civil szervezet vezetőjeként – fontosnak tartjuk azt, hogy mint civil keresztény szervezetekként a humanitárius munka mellett (amiben egyébként részem van, mert Horgoson lelkipásztor is vagyok, tehát szemtől-szembe látom a problémákat) olyan képzéseket kell tartanunk, amelyeken nemcsak a résztvevők életvitele vagy a gondolkodása változik meg, hanem ők maguk is követendő, hiteles példák lesznek mások számára. Segítenünk kell a magyar családoknak, házaspároknak a házasság megerősítésében, a családbarát közgondolkodás megerősítésén, egy belülről jövő motiváltságot kölcsönözve azáltal, hogy megismertetjük Istent velük. Ennek viszont első lépése az, hogy mi magunk ismerjük meg Istent.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Balássy László:

Elnök úr, tisztelt jelenlévő keresztény testvéreim! A Református Iskolák Diáksport Szövetsége nevében sok szeretettel köszöntök mindenkit a református köszöntéssel áldás, békességet kívánok mindenkinek. Nagyon hálás vagyok Istennek és a kereszténydemokrata szervezőknek, hogy ez a fórum létrejött és jómagam Isten és a szervezők jóvoltából minden alkalommal részt vehettem. Köszönöm, hogy ilyen fontos kérdéseket tárgyalhattunk itt, és ma is ilyen fontos konferencián vehettünk részt. Én magam is szeretném még egyszer aláhúzni Ablonczy Zsolt nagytiszteletű úr, és Nikolisz Gyula gondolatát, amellyel köszönetemet szeretném kifejezni Orbán Viktor miniszterelnök úrnak és kormányának ezért a politikáért és a bátor keresztény kiállásáért. Simicskó István miniszter úr megkönnyítette a dolgomat, hogy mint egy sportszervezet vezetője egyáltalán hogy kerülök ide, és hogy kerül a református keresztény szó a diáksport mellé. Azért, mert számunkra nem pusztán a versenyzés a fontos, hanem a keresztény nevelés az elsődleges. A katolikus diákszervezettel, testvérszervezetünkkel együtt valljuk, hogy nagyon fontos az, hogy a gyerekeket így neveljük és lehetőséget biztosítsunk a barátkozásra és a keresztény együttlétre a versenyeken is. Minden versenyüket általában ájtatosságokkal kezdjük és zárjuk és majdnem mindig elhangzik az a két ige versenyein, amelyek Pál apostol I. korintusiakhoz írott levelének a 9. és 24. versében található, hogy mindnyájan versenypályán futnak a koszorúért, de nemcsak a hervadó, hanem mi tudjuk jól, hogy a hervadhatatlan koszorúért is küzdünk és futunk. És szintén Pál apostolnál a II. Timóteushoz írott levél 2. rész 5. versében olvashatjuk, *hogy nem koronáztatik meg, aki nem szabályszerűen küzd*, tehát szabályszerűen kell küzdeni. Mi erre igyekszünk bátorítani a ránk bízott diákokat. Éppen ezért szervezünk országos bajnokságokat, most már 80 református iskola kapcsolódott be húsz év során a versenyekbe, tehát több ezer gyerme-

kért vállalunk felelősséget, és a versenyeken kívül nyári táborokat is szervezünk. Kosárlabda táborokat Balatonszárszón a Soli Deo Gloria telepen, nem véletlenül ott, és mindazért, amit eddig Isten megengedett nekünk, és reméljük, hogy engedi folytatni is ezt a munkát, ezért Soli Deo Gloria!

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Zárszó

Strommer Pál
a fórum levezető elnöke

Nagyon szépen köszönöm a tartalmas hozzászólásokat. A Ferenc pápa által meghirdetett és az irgalmasságnak szentelt szent év december 8-án kezdődik. A párizsi merényletet követően több olasz politikus felvetette a szent év esetleges felfüggesztését. Stefano Fassina az olasz kormányt vezető demokrata párt képviselője szerint a Vatikánnak tudomásul kell vennie, hogy a dzsihádisták háborút indítottak, ezért a szent évet fel kell függeszteni. Frederico Lombardi szentszéki szóvivő ezzel szemben úgy nyilatkozott az olasz hír televízióban, hogy a szent évre éppen most van a legnagyobb szükség. Hozzátette, hogy a szent év éppen a béke üzenetét hirdeti. A szent évben kiemelt lesz a biztonság, de a pánikkeltés nélküli nyugalom is ugyanilyen fontos. Köszönöm a fórum előadóinak a tartalmas gondolatokra és tettekre inspiráló

előadásokat, hozzászólásokat. Köszönöm Önöknek Hölgyeim és Uraim a figyelmüket, a részvételüket. Köszönöm, hogy eljöttek és aktívan részt vettek mai munkánkban. A mai fórum előadásainak anyagát is megjelentetjük majd nyomtatásban, majd a legközelebbi alkalommal ehhez hasonlóan magukhoz vehetik. Köszönjük a szervezők és a segítők munkáját. Amikor pedig a mai munkánkat szokásunkhoz híven imával zárjuk, azért imádkozzunk megváltónk szavaival az Atyához, hogy adjon nekünk tisztánlátást, hogy megértsük a felelősségünket magunkért, családjainkért, közösségeinkért, egyházunkért és hazánkért. Adjon az Istenünk nekünk erőt ahhoz, hogy felelősségünk és küldetésünk szerint tudjunk segíteni a rászorulóknak.

Álljunk fel, és imádkozzuk el a Miatyánkot.